

Magy Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2023. (XI. 16.) önkormányzati rendelete

(tervezet)

a helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló 4/2022.(II.15.) önkormányzati rendelet módosításáról

Magy Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 83/A. § (1) bekezdésben kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 7. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 83/A. § (1) bekezdésben biztosított véleményezési jogkörében eljáró a Magy Község Roma Nemzetiségi Önkormányzata véleményének kikérésével a helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló 4/2022.(II.15.) önkormányzati rendelet módosítására a következőket rendeli el:

1. §

A helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló 4/2022. (II. 15.) önkormányzati rendelet 4. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az önkormányzat a kötelező közművelődési feladatait a 4556 Magy, Tompa Mihály utca 2. szám alatti Közösségi Színtér működtetésével látja el.”

2. §

Ez a rendelet 2023. november 17-én lép hatályba.

Végső előterjesztői indokolás

Magy Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 83/A. § (1) bekezdésben kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 7. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva módosítja a rendeletet, miszerint a kötelező közművelődési feladatokat a Közösségi Szintér működtetésével látja el.

Magy Község Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2023. (XI. 16.) önkormányzati rendelete

(tervezet)

A közterületek elnevezéséről, valamint az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám-megállapítás szabályairól szóló 7/2014.(VIII.12.) önkormányzati rendelet módosításáról

Magy Község Önkormányzata Képviselő-testülete Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CKXXXIX. törvény 143. §.(3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CKXXXIX. törvény 13. §.(1) bekezdés 3. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a közterületek elnevezéséről, valamint az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám-megállapítás szabályairól szóló 7/2014. (VIII.12.) önkormányzati rendelet módosítására a következőket rendeli el:

1. §

A közterületek elnevezéséről, valamint az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám-megállapítás szabályairól. című 7/2014. (VIII.12.) önkormányzati rendelet 3. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Az újonnan kialakított közterület nevét a létrejöttét követő hat hónapon belül kell megállapítani.

(3) Ha egy közterület községrendezés, beépítés következtében két vagy több részre tagolódik, egységes közterületként megszűnik, az elkülönült közterületrész(ek)nek más nevet kell adni.”

2. §

A közterületek elnevezéséről, valamint az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám-megállapítás szabályairól. című 7/2014. (VIII.12.) önkormányzati rendelet 5. § (1)–(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A közterület elnevezését, illetve elnevezésének megváltoztatását kezdeményezheti:

- a) a polgármester,
- b) a helyi önkormányzat képviselője,
- c) a közterületen bejelentett lakcímmel rendelkező állampolgárok legalább 10 %-a,
- d) a közterületen ingatlannal, székhellyel, telephellyel rendelkező jogi személy.

(2) A közterület elnevezésére, illetve elnevezésének megváltoztatására irányuló kezdeményezéshez térképvázlatot kell csatolni, amely tartalmazza az elnevezni kívánt közterület határait és a hozzá tartozó ingatlanokat.

(3) A kezdeményezést - annak a képviselőtestület elé terjesztését megelőzően - 15 nappal az önkormányzat hirdetőtábláján és az önkormányzat honlapján közzé kell tenni. A kezdeményezéssel kapcsolatosan benyújtott észrevételeket is a képviselőtestület elé kell terjeszteni.

(4) A közterület elnevezésével kapcsolatos képviselőtestületi döntést az önkormányzat hirdetőtábláján és az önkormányzat honlapján közzé kell tenni, továbbá a döntésről értesíteni kell az illetékes rendőrkapitányságot, járási hivatalt, postai és ingatlan-nyilvántartó szerveket, a közműszolgáltatókat, a mentőszolgálat, katasztrófavédelem illetékes szerveit, továbbá mindazokat, akiket a döntés érint.”

3. §

A közterületek elnevezéséről, valamint az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám-megállapítás szabályairól. című 7/2014. (VIII.12.) önkormányzati rendelet 6. § (2)–(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Egy közterületre nyíló több ingatlan azonos számmal nem jelölhető.

(3) Telekosztás, hiányzó vagy kettőzött házszámok esetén a házszámot szám/betűjel formátumban az ABC nagybetűivel kell megkülönböztetni a kettős, hármas és ékezetes betűk alkalmazása nélkül.

(4) A kialakult házszámozásnál telekegyesítést követően az épületek megtartják eredeti házszámukat.

(5) Amennyiben egy ingatlan több közterülettel is érintkezik, a házszámot arról a közterületről kell megállapítani, amely felől

- a) az ingatlan megközelíthető, vagy
- b) az ingatlan bejárata esik.”

4. §

(1) A közterületek elnevezéséről, valamint az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám-megállapítás szabályairól. című 7/2014. (VIII.12.) önkormányzati rendelet 7. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az út, utca, köz, tér (a továbbiakban együttesen: utca) házszámozása 1-től kezdődően, növekvő arab számozással történik, és a házszám növekedésének irányát tekintve az utca bal oldalán a páros, a jobb oldalán lévő ingatlanok páratlan számozást kapnak.”

(2) A közterületek elnevezéséről, valamint az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám-megállapítás szabályairól. című 7/2014. (VIII.12.) önkormányzati rendelet 7. § (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(3) A kizárólag egy oldalon beépíthető utcák számozása arab számozással 1-től kezdődően folyamatos.

(4) Terek esetén a házszámozás 1-től kezdődően folyamatos, az óramutató járásával megegyező irányú.”

(3) A közterületek elnevezéséről, valamint az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám-megállapítás szabályairól. című 7/2014. (VIII.12.) önkormányzati rendelet 7. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A házszám megállapításáról szóló döntést az érintett ingatlan tulajdonosával kell közölni.”

5. §

A közterületek elnevezéséről, valamint az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám-megállapítás szabályairól. című 7/2014. (VIII.12.) önkormányzati rendelet 8. § (2)–(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A közterületek névtábláit a saroktelkek kerítésén, ennek hiányában a saroképületen vagy külön tartószerkezeten kell elhelyezni.

(3) A névtábla kihelyezésével érintett ingatlan tulajdonosa vagy használója a névtábla kihelyezését tűrni köteles. A kihelyezés időpontjáról előzetesen írásban értesíteni kell az érintett ingatlan tulajdonosát vagy használóját.

(4) A névtáblák kihelyezéséről, karbantartásáról, szükség esetén cseréjéről az önkormányzat gondoskodik.

(5) A közterület elnevezésének megváltoztatása esetén a régi elnevezést feltüntető névtáblát, a változásról szóló döntést követő egy évig, piros átlós vonallal áthúzva az eredeti helyén kell hagyni. Az új elnevezést feltüntető névtáblát közvetlenül a régi fölött kell elhelyezni.”

6. §

(1) A közterületek elnevezéséről, valamint az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám-megállapítás szabályairól. című 7/2014. (VIII.12.) önkormányzati rendelet 9. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A házszámot jelző táblát (a továbbiakban: házszám tábla) az ingatlan utcafronti kerítésére vagy házfalára, az utcáról jól látható módon kell az ingatlan tulajdonosának elhelyezni.”

(2) A közterületek elnevezéséről, valamint az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám-megállapítás szabályairól. című 7/2014. (VIII.12.) önkormányzati rendelet 9. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A házszám tábla beszerzéséről, kihelyezéséről, olvasható állapotban tartásáról, szükség szerinti cseréjéről, pótlásáról az ingatlan tulajdonosának kell gondoskodnia.”

7. §

Hatályát veszti A közterületek elnevezéséről, valamint az elnevezésük megváltoztatására irányuló kezdeményezés és a házszám-megállapítás szabályairól. című 7/2014. (VIII.12.) önkormányzati rendelet

- a) 4. § (3) bekezdése,
- b) 5. § (5) bekezdése,
- c) 9. § (2) bekezdése,
- d) 9. § (4) bekezdése,
- e) 10. § (2) bekezdése.

8. §

Ez a rendelet 2023. november 17-én lép hatályba.

**MAGY KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
.../2023. (XI.16.)
ÖNKORMÁNYZATI
HATÁROZATA
(tervezet)**

2024. évi belső ellenőrzési tervéről

A Képviselő-testület:

Magy Község Önkormányzata 2024. évi belső ellenőrzési tervét az alábbiak szerint határozza meg:

Ellenőrzés tárgya:

1. Utólagos ellenőrzés.
2. Adatszolgáltatások, főkönyvi könyvelés, analitikus nyilvántartás, beszámoló készítés ellenőrzése.

Ellenőrzés célja:

1. 2023. évi belső ellenőrzési megállapítások utólagos ellenőrzése.
2. Annak megállapítása, hogy a főkönyvi könyvelés kialakítása, működése megfelelő-e, illetve a költségvetési beszámoló a vonatkozó számviteli alapelveknek megfelelően került-e összeállításra.

Ellenőrizendő időszak:

1. 2023. év
2. 2024. év

Felelős: jegyző

Határidő: azonnal

A Határozatot elfogadás után kapják:

Belső ellenőr

Jegyző

ÉVES BELSŐ ELLENŐRZÉSI TERV

A 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 29.-32. §-ai szerint előírt éves ellenőrzési tervet a költségvetési szerveknek az alábbi, egységes tartalommal javasolt elkészíteni:

Az éves ellenőrzési terv összeállítását a 2023. évben tett belső ellenőri megbeszélés, ellenőrzés tapasztalata és jogszabályi előírások figyelembevételével készült.

A kockázatelemzés célja azoknak a kedvezőtlen eseményeknek a meghatározása, amelyek az önkormányzat működési, gazdálkodási feltételeit befolyásolják. A kockázati tényezők meghatározásával kijelölésre kerültek az ellenőrzés területei. A kockázatelemzés magyarázatot ad arra, miért volt szükség néhány terület ismételt, esetleg mélyebb vizsgálatára.

2024 ÉV

MAGY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Ellenőrzési tervet megalapozó elemzés címe, időpontja	Ellenőrzési tervet megalapozó kockázat elemzés címe, időpontja
Folyamatlista	Kockázatelemzési kritérium mátrix
A folyamatok és a belső ellenőrzési fókusz feltérképezése	Folyamatok kockázata és ellenőrzése

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: VARGA PÉTER, BELSŐ ELLENŐR (REGISZTRÁCIÓS SZÁMA: 5113491).

2024. ÉVI MUNKATERVBEN TERVEZETT ELLENŐRZÉSEK SZÁMA ÉS A TERVEZETT KAPACITÁS

MEGNEVEZÉS (ELLENŐRZÉSEK)	DB	ELLENŐRI NAP
RENDSZER	-	-
TELJESÍTMÉNY	-	-
IT-RENDSZER	-	-
SZABÁLYSZERŰSÉGI	2	16
PÉNZÜGYI	-	-
SORON KÍVÜLI	-	2
ÖSSZESEN:	2	18

2024. ÉVI ELLENŐRZÉSI KAPACITÁS TERVEZÉS

KAPACITÁSIGÉNY:			
2024. ÉVI ELLENŐRZÉSI TERVBEN SZEREPLŐ ELLENŐRZÉSEK (ELL.NAP)	-	18	-
TANÁCSADÓI TEVÉKENYSÉG (EMBERNAP)	1		-
KÉPZÉS (EMBERNAP)	1		-
EGYÉB TEVÉKENYSÉG (EMBERNAP)	2		-
ÖSSZESEN: (EMBERNAP)	22		-
VÁRHATÓAN RENDELKEZÉSE-RE ÁLLÓ KAPACITÁS		LÉTSZÁM (FŐ)	EMBERNAP
A BELSŐ ELLENŐRZÉSRE VÁRHATÓAN RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ BELSŐ ELLENŐRI KAPACITÁS	-		-
TERVEZETT KÜLSŐ ERŐFORRÁS KAPACITÁS	1		18
ÖSSZES VÁRHATÓAN RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ KAPACITÁS	1		18

**EMBERNAP: A RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ MUNKAIKIDÓ (ELLENŐRZÉS+TANÁCSADÓI TEVÉKENYSÉG+KÉPZÉS+EGYÉB TEVÉKENYSÉG)
EGYÉB TEVÉKENYSÉG: PL. TELJESÍTMÉNYÉRTÉKELÉS, ÉVES JELENTÉS KÉSZÍTÉS, ADMINISZTRATÍV FELADATOK**

Ellenőrzendő folyamatok és szervezeti egységek	Az ellenőrzésre vonatkozó stratégia (el- lenőrzés célja, módszere, tárgya, terjedel- me, ellenőrzött időszak)	Azonosított kockázati tényezők (*)	Az ellenőrzés típusa (**)	Az ellenőrzés üte- mezése (***)	Erőforrás szükségletek (****)
1. UTÓLAGOS ELLENŐRZÉS Cél: 2023. évi belső ellenőrzési megállapítások utólagos ellenőrzése. Tárgy: Jegyzőkönyvek megállapításainaklása teljesülése. Időszak: 2023 év Módszer: Jegyzőkönyvek kiértékelése, elemzése.	Nem lett végrehajtva a megállapítások realizá- ciója Nem lehetett erőforrás korlátok miatt realizálni	(Utólagos ellenőrzés) Szabályszerűségi el- lenőrzés	2024. I. negyedév Jelentés készítés határideje: 2024. április 30.	2 szakértői nap (1 ellenőr)	

Magy Község Önkormányzata

Ellenőrzendő folyamatok és szervezeti egységek	Az ellenőrzésre vonatkozó struktúra (ellenőrzés célja, módszere, tárgya, terjedelme, ellenőrzött időszak)	Azonosított kockázati tényezők (*)	Az ellenőrzés típusa (**)	Az ellenőrzés ütemezése (***)	Erőforrás szükségletek (****)
--	---	------------------------------------	---------------------------	-------------------------------	-------------------------------

<p>2. ADATSZOLGÁLTATÁSOK, FŐKÖNYVI KÖNYVELÉS, ANALITIKUS NYILVÁNTARTÁS, BESZÁMOLÓ KÉSZÍTÉS ELLENŐRZÉSE</p>	<p>Cél: Annak megállapítása, hogy a főkönyvi könyvelés kialakítása, működése megfelelő-e, illetve a költségvetési be- és kiadások a vonatkozó számviteli alapelveknek megfelelően kerültek-e összeállításra.</p> <p>Tárgy: A főkönyvi könyvelés 2024. I. félévi ellenőrzése</p> <p>Időszak: 2024. év</p> <p>Módszer: Beszámoló elemzése és értékelése, folyamatok és rendszerek működésének tesztelése, dokumentumok és nyilvántartások vizsgálata.</p>	<p>A könyvelési adatbázis kialakítása nem történt meg, vagy nem feladat-orientáltan történt meg.</p> <p>A számviteli rendszer nem menedzsment orientált.</p> <p>A könyvelés nem átfogó, vagy nem lezárt, vagy nem folytonos.</p> <p>Hibák az adatbevitelben.</p> <p>Szükséges egyeztetések elmulasztása.</p> <p>Bizonylat nélküli könyvelés.</p> <p>Zárás, beszámoló nem megfelelő adattartalma, időzítése.</p> <p>Zárszámadási rendelet-tervezet nem megfelelő adattartalma.</p> <p>Nincs jóváhagyott zár számadás.</p> <p>Nyilvántartások nem megfelelő struktúrája, nem naprakész vezetése.</p> <p>Adatszolgáltatások nem megfelelő adattartalma.</p>	<p>Szabályszerűségi ellenőrzés</p>	<p>2024. III. negyedév</p> <p>Jelentés készítés határideje: 2024. október 31.</p>	<p>14 szakértői nap (1 ellenőr)</p>
---	---	--	------------------------------------	---	-------------------------------------

2024. évre tervezett szabad kapacitás 2 szakértői nap, egy fő belső ellenőrrel ellátva, a fenti belső ellenőrzési tervben foglaltakon felüli soron kívüli céllenőrzésekre.

* Csatolt alátámasztó dokumentumok: az ellenőrzési tervet megalapozó elemzések, különösen a kockázatelemzés dokumentumai.

** A. 370/2011. (XII. 31.) kormányrendelet alapján.

*** Az ellenőrzések időtartama és az ellenőrzési jelentések elkészítésének határideje.

**** Az ellenőrzésekhez rendelt becsült ellenőrzési erőforrások: becsült időszükséglet és emberi erőforrás.

2023. november 16.

Jóváhagyta: .....

Kockázatelemzés

A 2024. évre vonatkozó belső ellenőrzési tervhez.

Magy Község Önkormányzata

2023. október 20.

Varga Péter belső ellenőr (reg.szám: 5113491)

KOCKÁZATELEMZÉS AZ 1. SZÁMÚ ELLENŐRZÉSHEZ

1. Belső kontrollok értékelése

- 1) Megfelelő és eredményes
- 2) Közepes, néhány hiányossággal, nem megfelelően megvalósított
- 3) Gyenge

Súly: 2

2. Változás / Átszervezés

- 1) Stabil rendszer, kis változások
- 2) Kis változások, de nem rendszerek vagy jelentősek
- 3) A munkatársak személyét, a szabályozást és a folyamatokat érintő, jelentős változások

Súly: 4

3. A rendszer komplexitása

- 1) Nem komplex
- 2) Közepesen komplex
- 3) Nagyon komplex

Súly: 5

4. Kölcsönhatás más rendszerekkel

- 1) Alacsony mértékű, nem befolyásol más rendszereket
- 2) Közepes mértékű
- 3) Nagymértékű, a rendszer közvetlen kapcsolatban áll más, fontos rendszerekkel

Súly: 5

5. Bevétel/Költségszint

- 1) Alacsony
- 2) Közepes
- 3) Magas

Súly: 6

6. Külső szervezetek, illetve partnerek által gyakorolt befolyás

- 1) Alacsony
- 2) Közepes
- 3) Magas

Súly: 5

7. Előző ellenőrzés óta eltelt idő

- 1) 1 évnél kevesebb
- 2) 1-2 év
- 3) 2-4 év
- 4) 4-5 év
- 5) 5 évnél több

Súly: 2

8. Vezetőség aggályai a rendszer működését illetően

- 1) Alacsony szintű
- 2) Közepes szintű
- 3) Magas szintű

Súly: 3

9. Pénzügyi szabálytalanságok valószínűsége

- 1) Kicsi
- 2) Közepes
- 3) Nagy

Súly: 3

10. Szabályozottság és szabályosság

- 1) Kicsi
- 2) Közepes
- 3) Jelentős

Súly: 3

11. Munkatársak tapasztalata és képzettsége

- 1) Nagyon tapasztalt és képzett
- 2) Közepesen tapasztalt és képzett
- 3) Kevés vagy semmilyen tapasztalat és képzettség hiánya

Súly: 3

12. Erőforrások rendelkezésre állása

- 1) Alacsony
- 2) Közepes
- 3) Magas

Súly: 6

Kockázati tényezők és alkalmazott súlyozás

Sz.	Kockázati tényező	Kockázati tényező terjedelme (1-5)	Alkalmazott Súly (1-10)	Ponthatár
1.	Belső kontrollok értékelése	4	2	8
2.	Változás / átszervezés	3	4	12
3.	A rendszer komplexitása	2	5	10
4.	Kölcsönhatás más rendszerekkel	3	5	15
5.	Bevételszintek /költségszintek	3	6	18
6.	Külső szervezetek/partnerek által gyakorolt befolyás	3	5	15
7.	Legutóbbi ellenőrzés óta eltelt idő	2	2	4
8.	Vezetőség aggályai	1	3	3
9.	Pénzügyi szabálytalanságok valószínűsége	1	3	3
10.	Szabályozottság és szabályosság	3	3	9
11.	Munkatársak képzettsége és tapasztalata	2	3	6
12.	Erőforrások rendelkezésre állása	3	6	18
	Súlyszám összesen:	-	47	-
	Kockázatoság szerinti pontszám összege:	-	-	121
	Folyamatok súlyozottsága: közepes	-	121:47	2,57

ellenőrzési prioritás:

0,01-2,49 alacsony

2,50-3,50 közepes

3,51-től magas

KOCKÁZATELEMZÉSI KRITÉRIUM MÁTRIX AZ 1. SZÁMÚ ELLENŐRZÉSHEZ

KOCKÁZATI TÉNYEZŐK	CÉLOKRA GYAKOROLT HATÁS		
	MAGAS	KÖZEPES	ALACSONY
Kockázati tényező #1. Az előzetesen feltárt hiányosságokat nem realizálták.		Az előzetesen feltárt, de nem realizált hiányosságok a további jogkövető és zökkenőmentes működést hátráltatják.	

KOCKÁZATELEMZÉS A 2. SZÁMÚ ELLENŐRZÉSHEZ

1. Belső kontrollok értékelése

- 1) Megfelelő és eredményes
- 2) Közepes, néhány hiányossággal, nem megfelelően megvalósított
- 3) Gyenge

Súly: 6

2. Változás / Átszervezés

- 1) Stabil rendszer, kis változások
- 2) Kis változások, de nem rendszeresek vagy jelentősek
- 3) A munkatársak személyét, a szabályozást és a folyamatokat érintő, jelentős változások

Súly: 6

3. A rendszer komplexitása

- 1) Nem komplex
- 2) Közepesen komplex
- 3) Nagyon komplex

Súly: 5

4. Kölcsönhatás más rendszerekkel

- 1) Alacsony mértékű, nem befolyásol más rendszereket
- 2) Közepes mértékű
- 3) Nagymértékű, a rendszer közvetlen kapcsolatban áll más, fontos rendszerekkel

Súly: 6

5. Bevétel/Költségszint

- 1) Alacsony
- 2) Közepes
- 3) Magas

Súly: 6

6. Külső szervezetek, illetve partnerek által gyakorolt befolyás

- 1) Alacsony
- 2) Közepes
- 3) Magas

Súly: 4

7. Előző ellenőrzés óta eltelt idő

- 1) 1 évnél kevesebb
- 2) 1-2 év
- 3) 2-4 év
- 4) 4-5 év
- 5) 5 évnél több

Súly: 3

8. *Vezetőség aggályai a rendszer működését illetően*

- 1) Alacsony szintű
- 2) Közepes szintű
- 3) Magas szintű

Súly: 3

9. *Pénzügyi szabálytalanságok valószínűsége*

- 1) Kicsi
- 2) Közepes
- 3) Nagy

Súly: 3

10. *Szabályozottság és szabályosság*

- 1) Kicsi
- 2) Közepes
- 3) Jelentős

Súly: 5

11. *Munkatársak tapasztalata és képzettsége*

- 1) Nagyon tapasztalt és képzett
- 2) Közepesen tapasztalt és képzett
- 3) Kevés vagy semmilyen tapasztalat és képzettség hiánya

Súly: 3

12. *Erőforrások rendelkezésre állása*

- 1) Alacsony
- 2) Közepes
- 3) Magas

Súly: 5

Kockázati tényezők és alkalmazott súlyozás

Sz.	Kockázati tényező	Kockázati tényező terjedelme (1-5)	Alkalmazott Súly (1-10)	Ponthatár
1.	Belső kontrollok értékelése	4	6	24
2.	Változás / átszervezés	3	6	18
3.	A rendszer komplexitása	3	5	15
4.	Kölcsönhatás más rendszerekkel	4	6	24
5.	Bevételszintek /költségszintek	3	6	18
6.	Külső szervezetek/partnerek által gyakorolt befolyás	3	4	12
7.	Legutóbbi ellenőrzés óta eltelt idő	2	3	6
8.	Vezetőség aggályai	2	3	6
9.	Pénzügyi szabálytalanságok valószínűsége	3	3	9
10.	Szabályozottság és szabályosság	4	5	20
11.	Munkatársak képzettsége és tapasztalata	2	3	6
12.	Erőforrások rendelkezésre állása	3	5	15
	Súlyszám összesen:	-	55	-
	Kockázatoság szerinti pontszám összege:	-	-	173
	Folyamatok súlyozottsága: közepes	-	173:55	3,15

ellenőrzési prioritás:

0,01-2,49 alacsony

2,50-3,50 közepes

3,51-től magas

KOCKÁZATELEMZÉSI KRITÉRIUM MÁTRIX A 2. SZÁMÚ ELLENŐRZÉSHEZ

KOCKÁZATI TÉNYEZŐK	CÉLOKRA GYAKOROLT HATÁS		
	MAGAS	KÖZEPES	ALACSONY
<p>Kockázati tényező #1.</p> <p>A könyvelési adatbázis kialakítása nem történt meg, vagy nem feladat-orientáltan történt meg, ezáltal a könyvelés nem átfogó, nem lezárt vagy nem folytonos.</p>		<p>Az önkormányzat stabil és tervszerű gazdálkodásának, illetve a gazdálkodás nyomon követhetőségének feltétele a könyvelési adatbázis jogszabályoknak megfelelő kialakítása és működtetése.</p>	
<p>Kockázati tényező #2.</p> <p>Zárás, beszámoló, adatszolgáltatások nem megfelelő adattartalma.</p>		<p>Az önkormányzat működéséről, gazdálkodásáról szóló beszámolók, zárások, adatszolgáltatások adattartalmának a hatályos számviteli alapelveket figyelembe véve kell elkészülnie és továbbításra kerülnie.</p>	
<p>Kockázati tényező #3.</p> <p>Nyilvántartások, analitikák nem megfelelő struktúrája, nem naprakész vezetése.</p>		<p>Az önkormányzat – a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelő-pénzügyi működése érdekében, szükséges a könyvelést alátámasztó illetve kiegészítő nyilvántartások, analitikák folyamatos és naprakész vezetése.</p>	

**MAGY KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
.../2023. (XI.16.)
ÖNKORMÁNYZATI
HATÁROZATA
(tervezet)**

a 2023. évi közmeghallgatás témájának és időpontjának meghatározásáról

A Képviselő-testület:

a 2023. évi közmeghallgatás idejét, helyét és témáját az alábbiak szerint határozza meg:

Ideje: 2023. december 07. (csütörtök) 17.00 óra

Helye: Művelődési Ház (4556 Magy, Tompa Mihály utca 1.)

Témája: Tájékoztató az önkormányzat 2023. évben végzett tevékenységéről és a 2024. évi feladatokról

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

Ramocsaházai Közös Önkormányzati Hivatal
Jegyzőtől

☒ 4536 Ramocsaháza, Fő tér 1.; 4535 Nyíribrony, Fő út 84.
4537 Nyírkércs, Fő utca 84.; 4556 Magy, Hősök tere 4.
☎ +36-42/352 – 423; +36-30/598 – 1346

Tárgy: Előterjesztés a Helyi Választási
Bizottság tagjainak
megválasztásáról

Magy Község Önkormányzata
Képviselő-testülete részére

A Képviselő-testület 2023. november 16-i nyílt ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 23. §-a alapján
„A helyi választási bizottság három – az egy szavazókörről rendelkező településen öt – tagját és
legalább két póttagot a települési önkormányzat képviselő-testülete a helyi önkormányzati
képviselők és polgármesterek általános választásának évét megelőző évben, október 1. és
november 30. között választja meg; személyükre a helyi választási iroda vezetője tesz indítványt.”

A helyi választási bizottság három tagját és szükség szerinti számú, de **legalább két póttagját**
a települési önkormányzat képviselő-testülete választja meg. **Azokon a településeken, amelyek**
egyetlen szavazókörből állnak, a helyi választási bizottságba nem három, hanem öt tagot
kell választani, hiszen e bizottságok a szavazás napján ellátják a szavazatszámoló
bizottsági feladatokat is, amihez magasabb létszámot állapít meg a törvény.

A választás a helyi önkormányzati képviselők **minősített többségének** szavazatával történik.
A helyi választási bizottság tagjainak és póttagjainak választását a helyi önkormányzati képviselők
általános választását megelőző évben, októberben vagy novemberben kell megtartani. A tagok
őszi választását bevezető szabályozás célja, hogy az önkormányzati választás kitűzését követően
ne hiúsuljon meg a bizottsági tagok megválasztása a képviselő-testület esetleges
határozatképtelensége miatt.

A helyi választási bizottság tagjainak és póttagjainak személyére a helyi választási iroda
vezetője (a jegyző) tesz javaslatot. A javaslat a póttagokat sorrendbe állítva tartalmazza, ez
a sorrend lesz irányadó a megüresedett tagság betöltésekor.

Azokon a településeken, amelyek egyetlen szavazókörből állnak, nem kell szavazatszámoló
bizottságot választani, hiszen e településeken a helyi választási bizottság a szavazás napján
ellátja a szavazatszámoló bizottsági feladatokat is.

Elektronikus elérhetőségek:

KRID azonosítók: Ramocsaházai Közös Önkormányzati Hivatal (727552718);
Ramocsaháza Község Önkormányzata (741391315); Nyíribrony Község Önkormányzata (440301113);
Nyírkércs Község Önkormányzata (240381111); Magy Község Önkormányzata (346371310)
E-mail cím: jegyzo@ramocsahaza.hu

A Ve. 25. §-a alapján

„(1) **A választási bizottság tagjaira és póttagjaira tett indítványhoz módosító javaslat nem nyújtható be.**

(2) **Az indítvány benyújtását követően, ha a köztársasági elnök vagy a választási iroda vezetője által javasolt személy**

a) a 17. §-ban vagy a 18. §-ban foglalt feltételeknek nem felel meg,

b) elhalálozik vagy

c) a megbízatást nem vállalja,

a köztársasági elnök, illetve **a választási iroda vezetője az indítványt módosíthatja.**

(3) **A választási bizottság tagjainak és póttagjainak megválasztásáról egy szavazással dönt az Országgyűlés, a közgyűlés, illetve a képviselő-testület.**

(4) **A választási bizottság tagjainak és póttagjainak nevét, valamint a választási bizottság elérhetőségeit a helyben szokásos módon nyilvánosságra kell hozni.**”

A választási bizottságok tagjainak és póttagjainak választása során a köztársasági elnök, illetve a választási iroda vezetőjének javaslatáról az Országgyűlés, a közgyűlés, illetve a képviselő-testület nem jelötenként, hanem egyben szavaz, így nincs lehetősége arra, hogy a jelöltekből szelektáljon. Mivel a javaslatlételi jog a köztársasági elnököt, illetve a választási iroda vezetőjét illeti, módosító javaslattal nem lehet újabb jelölteket állítani vagy a jelölt személyeket kivenni a listából. Ugyanakkor a javaslattevőnek lehetősége nyílik arra, hogy abban az esetben, ha a választási bizottság tagjának vagy póttagjának javasolt személy elhalálozik, mégsem vállalja a megbízatást, választójogában vagy lakóhelyében beállt változás miatt már nem lehet a bizottság tagja, vagy ha összeférhetetlenné válik, helyette más személyt javasoljon a bizottság tagjának.

Magy településen egy szavazókör működik, így a helyi választási bizottság látja el a szavazatszámoló bizottság feladatát is. Fenti jogszabályhelyekből következik így, hogy a Helyi Választási Bizottság **5 tagból és legalább 2 póttagból** kell, hogy álljon.

Fenti jogszabályhelyek alapján – mint a Helyi Választási Iroda vezetője – az alábbi személyek megválasztását indítványozom a Magy Község Helyi Választási Bizottságának tagjainak és póttagjainak:

Név	Lakcím	Tag/Póttag
Ari Julianna	4556 Magy, Tompa Mihály utca 20.	tag
Fullajtárné Kovács Éva	4556 Magy, Kossuth Lajos utca 17.	tag
Svelta Mirella	4556 Magy, Tompa Mihály utca 17.	tag
Czirják Istvánné	4556 Magy, Petőfi Sándor utca 34.	tag
Czirják Bence	4556 Magy, Petőfi Sándor utca 34.	tag
Kéninger Vivien	4556 Magy, Petőfi Sándor utca 8.	póttag
Málikné László Anita	4556 Magy, Petőfi Sándor utca 22.	póttag
László Mariann	4556 Magy, Tompa Mihály utca 5.	póttag
Novák Anita	4556 Magy, József Attila utca 19.	póttag

A felkért tagok és póttagok nyilatkoztak arról, hogy a felkérést elvállalják, továbbá arról, hogy velük szemben összeférhetlenség nem áll fenn.

A Ve. 37. §-ában foglaltak szerint:

„(1) A választási bizottság tagja a **megválasztását** vagy bejelentését **követő öt napon belül**, a szavazatszámoló bizottság tagja legkésőbb a szavazást megelőző második napon **esküt** vagy fogadalmat **tesz**.

...

Elektronikus elérhetőségek:

KRID azonosítók: Ramocsaházi Közös Önkormányzati Hivatal (727552718);
Ramocsaháza Község Önkormányzata (741391315); Nyíribrony Község Önkormányzata (440301113);
Nyírkércs Község Önkormányzata (240381111); Magy Község Önkormányzata (346371310)
E-mail cím: jegyzo@ramocsahaza.hu

(4) **Ha az eskü vagy fogadalom letételére az (1) bekezdésben foglalt határidőig nem kerül sor, az Országgyűlés helyett az Országgyűlés elnöke előtt, a polgármester helyett a főpolgármester, illetve a vármegyei közgyűlés elnöke előtt, a főpolgármester, illetve a vármegyei közgyűlés elnöke helyett a Nemzeti Választási Bizottság elnöke előtt kell esküt vagy fogadalmat tenni. A (3) bekezdés szerinti jogosult az (1) bekezdésben foglalt határidőt követően is kiveheti az esküt vagy a fogadalmat.**

(5) **Ha az eskü vagy fogadalom kivételében a polgármester, a főpolgármester, a vármegyei közgyűlés elnöke vagy az Országgyűlés elnöke akadályoztatva van, az esküt vagy a fogadalmat a képviselő-testület tagjai közül választott alpolgármester, főpolgármester-helyettes, a vármegyei közgyűlés tagjai közül választott alelnök, illetve az Országgyűlés alelnöke is kiveheti.**

(6) **A választási bizottság tagja az eskü- vagy fogadalomtételt követően gyakorolhatja jogait.**

A törvény rövid, ötnapos határidőt állapít meg az eskü, illetve fogadalom letételére annak érdekében, hogy az eskü vagy fogadalom kivételének elhúzásával ne legyen akadályozható vagy késleltethető a választási bizottság tagjának részvétele a bizottság munkájában.

A Ve. 38. § (1) bekezdése szerint: „A **választási bizottság** – tagjai megválasztását és eskü- vagy fogadalomtételét követően – **alakuló ülést tart**. .... Az alakuló ülést a választási bizottság mellett működő **választási iroda vezetője**, a szavazatszámoló bizottság alakuló ülését a helyi választási iroda vezetője **hívja össze**.”

A választási bizottság a választott tagok eskü-, illetve fogadalomtételét követően tarthatja meg alakuló ülését. Ha nem mindegyik választott tag teszi le az esküt vagy a fogadalmat, az nem akadályozhatja az alakuló ülés megtartását. Az esküt vagy fogadalmat még nem tett tagokat a határozatképesség megállapítása során sem kell figyelembe venni.

Az alakuló ülés megtartására - a Nemzeti Választási Bizottság és a szavazatszámoló bizottság kivételével - nem állapít meg határidőt a törvény, annak a tagok eskü-, illetve fogadalomtételét követően, legkésőbb a bizottság munkájának megkezdése előtt meg kell történnie. Az alakuló ülést a választási iroda vezetője hívja össze.

A Ve. 39. §-ában foglaltak szerint:

„(1) **A választási bizottság az alakuló ülésén a választott tagok közül megválasztja elnökét és annak helyettesét. Az elnök és az elnökhelyettes személyére a bizottság tagjai tehetnek javaslatot.**

(2) **A választási bizottságot az elnök képviseli. Ha a választási bizottságnak nincs elnöke vagy az elnök a tevékenységében akadályozott, az elnök hatáskörét a helyettese gyakorolja.**

(3) **Ha a szavazás napján a szavazatszámoló bizottságnak, illetve az egy szavazókörös településen a helyi választási bizottságnak sem az elnöke, sem az elnökhelyettese nincs jelen a szavazóhelyiségben, az elnök hatáskörét a választási bizottság tagjai közül a legidősebb választott tag mint korelnök gyakorolja.**”

Kérem az előterjesztés megtárgyalását és a határozattervezet elfogadását.

Ramocsaháza, 2023. november 13.

Kovács-Szilvási Ágota Andrea sk.
jegyző

Elektronikus elérhetőségek:

KRID azonosítók: Ramocsaházai Közös Önkormányzati Hivatal (727552718);
Ramocsaháza Község Önkormányzata (741391315); Nyíribrony Község Önkormányzata (440301113);
Nyírkércs Község Önkormányzata (240381111); Magy Község Önkormányzata (346371310)
E-mail cím: jegyzo@ramocsahaza.hu

**MAGY KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
.../2023. (...)
ÖNKORMÁNYZATI
HATÁROZATA
(tervezet)**

Helyi Választási Bizottság tagjai és póttagjai megválasztásáról

A Képviselő-testület:

a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 23-25. §-aiban foglalt hatáskörében eljárva, a Helyi Választási Iroda vezetőjének javaslata alapján Magy Község Helyi Választási Bizottsága tagjainak és póttagjainak az alábbi személyeket választja meg:

Név	Lakcím	Tag/Póttag
Ari Julianna	4556 Magy, Tompa Mihály utca 20.	tag
Fullajtárné Kovács Éva	4556 Magy, Kossuth Lajos utca 17.	tag
Svelta Mirella	4556 Magy, Tompa Mihály utca 17.	tag
Czirják Istvánné	4556 Magy, Petőfi Sándor utca 34.	tag
Czirják Bence	4556 Magy, Petőfi Sándor utca 34.	tag
Kéninger Vivien	4556 Magy, Petőfi Sándor utca 8.	póttag
Málikné László Anita	4556 Magy, Petőfi Sándor utca 22.	póttag
László Mariann	4556 Magy, Tompa Mihály utca 5.	póttag
Novák Anita	4556 Magy, József Attila utca 19.	póttag

Felkéri a polgármestert, hogy a tagok eskütételéről gondoskodjon.

Felelős: polgármester, HVI vezető

Határidő: azonnal

**MAGY KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
.../2023. (XI.16.)
ÖNKORMÁNYZATI
HATÁROZATA
(tervezet)**

Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásáról

A képviselő-testület:

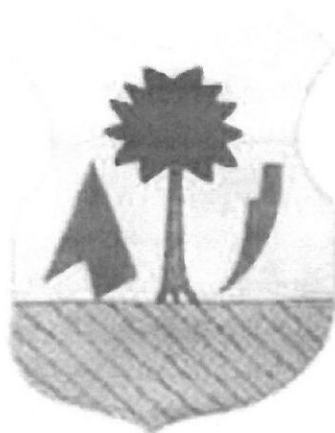
Magy község Helyi Esélyegyenlőségi Programját az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglaltaknak megfelelően jelen határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: polgármester, jegyző
Határidő: azonnal

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Magy Község Önkormányzata

2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk.....	15
Célok.....	16
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	19
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	19
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	19
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	26
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	47
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	62
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	66
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	71
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	75
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	77
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	78
1. A HEP IT részletei.....	78
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	78
Jövőképünk.....	79
Az intézkedési területek részletes kifejtése (<i>kitöltése javasolt, opcionális</i>) Hiba! A könyvjelző nem létezik.	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	80
3. Megvalósítás.....	87
3.1 A megvalósítás előkészítése	87
3.2 A megvalósítás folyamata	87
3.3 Monitoring és visszacsatolás	90
3.4 Nyilvánosság	90
3.6 Érvényesülés, módosítás	91
4. Elfogadás módja és dátuma.....	92

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021. 06. 30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Magyar Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség nem csupán követelmény, hanem az önkormányzatok hosszú távú érdeke is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges, vagy fogyatékossgal élő, milyen a származása, vagy az anyagi helyzete.

Megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség. A Programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és a társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Az Európai Unió elvárások alapján a települések, kistérségek, régiók, és egyházi fenntartóknak is, kiemelt feladata a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése. Az esélyegyenlőség biztosítása és előmozdítása nem összemosható, egymást nem helyettesíthető fogalmak, hanem egymás kiegészítői. Az esélyegyenlőség biztosítása olyan, általában passzív cselekedet, amely valamit kinyit, lehetővé tesz az adott védett csoport számára is. Előmozdítása aktív cselekedet, eredménye, hogy a védett csoport tagjai valóban élni tudnak a számukra is nyitott lehetőségekkel.

Magyar Község Önkormányzatának célja, hogy Magyar olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen, vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1. Település története

Magy egy kis község Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében, Nyíregyházától keletre fekszik mintegy 20 km-re.

Területe: 21 km²

Lakónépessége: 885 fő

Jogállás: Község

Járás: Baktalórántházai

Vármegye: Szabolcs-Szatmár-Bereg

Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet]: Igen

Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet]: Igen

A község neve 1319-ben idevaló nemes nevében tűnik fel, aki szolgabíróként később a megyei közéletben szerepel Nicolaus de meg. Ezután egyre sűrűbben bukkannak fel a családra vonatkozó adatok. 1326-ban az országbíró kétszer is elhalasztja a magyi (de Mog, de Mag) Miklós ellen folyó pert (Kállay Levéltár I, 66, 67), 1340-ben magyi (de Mog) István comest említik, mint a megyei alispán által kiküldött bírót Lengyel János és Keresztes Péter ügyében (Kállay Levéltár I, 143). A kideríthetetlen múltú családnak ez a tagja (István comes) a megye közéletében is jelentős szerepet vitt. Peres ügyekben többször döntőbíró, alispáni kiküldött, királyi ember. A név, tehát minden bizonnyal pusztá személynévből képzett helynév, amelynek eredeti alakját ma már nem lehet megállapítani.

A településnek a XV. század elején is a magyi család a birtokosa. A leleszi konvent 1404-ben Zsigmond király parancsára Apagh és Leuelek felől Magh birtokot meghatároolja, és abba magyi Lászlót, Pétert, Mátyust, Miklóst és Andrást beiktatja (Zsigm. Oklt. II/1, 381).

A Zsélyi levéltárnak egy 1435-ből származó levele „PossMagh et Omagh” falvakat említi, a Magyar Nemzeti Múzeum levéltárának egy 1476-os oklevelében pedig e falvak „PredOmaghjinvicinitatepossessionisMagh” formában szerepelnek. Ez a másik település (Ómagy) valószínűleg azonos a kataszteri térképen még szereplő Magyi pusztával. Ezen a területen ma a Kauzsay-tanya van. A mai Magy területe, tehát a XVI. században már nem azonos az eredetivel. Ekkor az Apagyi, a Kemecei és a Magyi család birtoka.

A nép körében élő hagyományban másként emlékeznek az idősebbek a település múltjáról.

A XVII. században birtokosai nem változtak, de 1668-tól kezdve preadiumnak említik, azaz puszta volt. Valószínűleg a török időben pusztult el a település. 1772-i urbárium idején (1784-1787) még nem szerepel a falu a statisztikában, de újra benépesítése éppen ebben az időben kezdődik. Igazi falu még később sem alakul ki, mert még 1828-ban is praedium és csak 36 szellércsalád lakott rajta.

A jobbágyfelszabadításkor a falunak 459 lakója volt. A vallási hovatartozást tekintve a megoszlás a következő volt ekkor: 279 római katolikus, 140 görög katolikus, 5 református, 7 evangélikus és 28 izraelita. Már itt kitűnik az, hogy Magyon a többség római katolikus vallású. Ezek az arányok nagyból megmaradnak a későbbiek folyamán is a különböző felekezethez tartozókat tekintve. Szintén a jobbágyfelszabadításkor 8 földesúr osztozkodott a falun – Ibrányi, Irinyi, gf. Klobusiczky, Molnár, Níczky, Péczky, Somogyi, Szegedy -, a legnagyobb része az Ibrányi családe volt.

Az 1848/48-es események kapcsán a Magy által a 681 lakosból 2 nemzetőrt kellett kiállítani. Közös újoncösszeíró küldöttséget kapott Magy, Besenyőd, Levelek, Ófehértó és Apagy, melynek a tagjai a következők voltak: Molnár Ágoston, Diószegi József, Gergelyfy József esküdt, Kállay István orvos.

A közigazgatás jobb megszervezése miatt a Nyírbátori járások szakaszainak újból felosztására került sor 1848-ban. Ezekből Magy a Nyírbátori járás 2. Szakaszába kerül Eör, Vaja, N. Mada, K: Mada, Dobos, Ófehértó, Besenyőd, Levelek, és Apagy községgel együtt.

„A helység erdő és bozót között fekszik, minden oldalról a völgy fölé emelkedő magaslatok veszik körül. Az Apagy felé lévő dombok az uralgók”. A katonai leírás szerint a falu Levelek és Besenyőd felől egész évben jól megközelíthető, kiépített utak vezetnek arra, és megfelelő hidak épültek.

Máriapócs és Pócspetri felől mocsár húzódik, aminek szélessége és mélysége miatt, a hidakon kívül Magy nem közelíthető meg. „A Kiskállói és Kállósemjéni országút ebbe a sectióba eső szakasza szilárd, homokos talajú, szintén mindig és minden járművel jól járható.”

A falu 1924-től a Leveleki körjegyzőséghez tartozott. 1950-től a Baktalórántházi (eddig Nyírbaktai) járás kisközsége, önálló tanácsú község. 1983-tól Nyíregyháza városkörnyékének községe, közös községi tanács tagja, a községi tanács székhelye Levelek. 1989. február 1-jétől közvetlen megyei irányítás alá került a közös községi tanács tagjaként, az 1989. július 1-jei közigazgatási rendezés szerint Nyíregyháza megyei város és környéke községe.

A falu 1990-ben, csaknem két évtizedes kényszerházasság után ismét önállóvá vált. Az új önkormányzat milliókat fordított arra, hogy a körzetesítés okozta csorbát minél előbb kiküszöbölje pl.: visszahozta Levelekről, sőt bővítette az általános iskolát, felújította a művelődési házat, megvalósult a lakossági gázellátás, bevezetésre került a házakba a telefon, megoldódott a településen a mindennapos orvosi rendelés.

Magy lényegében egyutcás falu. Fő utcája (a mai Kossuth u.) rövid és keskeny, több kanyarral. Erről ágaznak le dűlőutak, amelyekben „rendszeretlenül csoportosított házak állnak”

A századfordulón összesen 80 épület van a községben. Ezek közül csak 4 épült kőből vagy téglából, és 36 vályogból. 8 házon van zsindegy vagy deszka, és 32 ház teteje nádból készült. A tíz évvel későbbi népszámlálási adatok már 118 épületet közölnek. A házak közül 3 kőből vagy téglából épült, 22 háznak van már kőalapja, de a fala még mindig vályogból készült, míg 7 épület sárból vagy vályogból épült. Ezekon kívül még 38 fából készült ház is megtalálható volt. Ekkor már 9 házon van cseréptető, 19 házon deszka, és 42 háznak a teteje nádból készült.

Az istállók építési anyagai és szerkezetei megegyeznek a lakóházakéval. Fából készültek viszont a nagyméretű dohánypajták. Az ágasok közötti részt itt napraforgószár, kukoricakóró tölti ki. A tetőt nád vagy szalma fedi. A telek tartozékai közül említést érdemelnek még az udvari kemencék, gémeskutak és a disznóólak.

A falu legnagyobb és legszebb épülete a központban lévő kastély, amelyet minden valószínűség szerint a XIX. század első felében építtetett Mandel család. A téglait állítólag a Gárdonyiban égették ki. Az épület egyszintes kőalapon, téglából és vályogból készült. A teteje cserépből készült. Az épület hatszobás volt, külön étkezővel, lakótérrel és dolgozóval. Központi fűtéssel volt ellátva, amelyre a kastély 1997-es restaurációjakor derült fény.

A falakban nagyobb átmérőjű csövek vannak fektetve, amelyek a meleg levegőt szállították a fűtő helyiségből a különböző szobákba. Az épület nagy része alá van pincézve, amelyekben a konyhai alapanyagokat tárolhatták egykor, hiszen rendkívül hűvös klímát adnak még ma is. A bejárata nyugati réz felől volt, míg a keleti oldalán helyezkedett el egy gyönyörű kert, amely még ma is megvan, és a több mint százéves fák hirdetik egykori szépségét. Erre a tájra nyílt a kb. 50 m²-es fedetlen terasz, gyönyörű látványt kínálva a lakóknak. A kertnek elkülönített részében üvegház üzemelt, ahol ritka virágokat és gyümölcsöket neveltek, amelyekre külön gondja volt a kertésznek. A kastély körül helyezkedett el a majorság, ahol a gazdasági épületek voltak. A kastélytól délre két házsor volt cselédek számára, egy 8-as és egy 12-es. Nyugat felől volt a fogat és kerékgyártó üzem, a szeszgyár, valamint a XIX. század végén épült kétszintes, cseréppel fedett majorsági magtár, amelyik a falu egyik legjelentősebb, legimpozánsabb épülete. Észak felől a két többtíz méter hosszú dohánypajta, valamint a csomózó volt.

A kastélyt a XX. század első éveiben Klár István vette meg a Mandel családtól, aki zsidó volt. Az épület körüli majorság is természetesen az övé lett. Nem túl sokat tartózkodott Magyarországon a feleségével, hiszen sokat utazgattak külföldön is. A Klár család 1944-ben felköltözött Budapestre. Köztudott, hogy a Budapesti zsidóság legnagyobb része megmenekült, így az egyetlen reménynek látszott, ha a család is oda költözik. A világháborút követően a kastélyt Klár Istvántól megvette Katz Ernő és Károly. Katz Ernő mezőgazdasági iskolát szerzett, mégpedig ennek is külön története van a falubeliek szerint. A szóbeszéd szerint az idősebbik fiú gyerek korábban egy

uraság fiával barátkozott. A barátság olyan szoros lett, hogy az úrfi nem volt hajlandó tovább tanulni, csak ha az apja a legjobb barátját is taníttatja.

Az I. világháború után a stagnálást újabb népességnövekedés követi. 1930-az összeírás szerint a község területe 3567 kat. holdat tett ki, lélekszáma 705, a lakóházak száma pedig 92 volt. A lakosság anyanyelve szerint a legtöbben magyar anyanyelvűek, vallási megoszlásuk pedig a következő volt: 397 római katolikus, 201 görög katolikus, 83 református, 22 izraelita, 2 evangélikus. Iskolái egy Római Katolikus Elemi Népiskola, és egy Római Katolikus Állami Továbbképző voltak.

Lakóinak fő foglalkozása: 632 őstermelő, 27 ipari, a többi pedig egyéb foglalkozású. A birtokmegoszlást néhány közép-és kisbirtok kivételével törpebirtokok jellemzik.

A községhez tartozó Kauzsay-tanyán 1962-ben 229-en éltek, a lakóházak száma 56 volt. Az alsó tagozat számára általános iskola működött. A XX. század második felében fokozatosan csökken az itt élők száma, az ezredfordulón már csak 93-an éltek itt.

Magy a virágkorát igazából a II. világháború után élte, amikor is ismét önálló tanácsú községgé vált. 1950-ben bevezették a villanyt: 1955-ben van mozi és könyvtár a faluban. Az iskolai tanulók létszáma 202 gyerek. Már nem egy falutanító működik itt, hanem 7 tanára van az iskolának.² 1965-ben az iskolai tanulólétszám 283 fő. Az egy tanterembe jutó tanulók száma 56,6 fő. (Ezek az adatok a Kauzsay-tanya mutatóit is tartalmazzák).

Az óvoda 1968. december 2-án nyitotta meg kapuit. Egy vegyes csoportba 29-32 gyerek járt. Egy szakképzett óvónő és egy dajka óvta őket. Az 1974/75-ös tanév változásokat hozott, az óvoda életében.

Osztott csoportokat indítottak: a kis-középső csoportba 23, a középső-nagycsoportba 26 gyerek járt. 1976-tól Levelekhez csatolták az óvodát is, majd 1990-től újra az iskolával közös igazgatású intézménnyé vált.

A lakosság száma a 70-es években érte el a csúcspontot (1970-ben 1314. Ezt a 80-as évek elején újra csökkenés váltotta fel. Ennek egyik oka, hogy a körzetesítés következtében Magy ismét Levelekkel és Besenyóddal került közös igazgatás alá. Levelekre került a tanács az iskola stb., így a fiatalok elköltöztek a faluból. A népességcsökkenés másik oka az ország gazdasági romlásával van kapcsolatban. Ez a tendencia országosan is jelentkezett.

Állandó népessége általában nagyobb, mint a lakónépessége. A gyermekkorúak aránya a 20%-ot sem éri el, miközben a gazdaságilag aktív korúak 64%-ot tesznek ki. Viszonylag kevés – 16% - az idősek aránya.

Év	1900	1910	1920	1930	1941	1949	1960	1970	1980	1990	2000
Fő	388	633	634	705	859	960	1213	1247	1122	946	1051

(Forrás: Magyarország Történeti Statisztikai Helységnévtára – Szabolcs – Szatmár – Bereg megye, Bp. 2000.)

² Magyar városok és községek statisztikai adatgyűjteménye. Közgazdasági és Jogi Kiadó Bp. 1956

A falu 1924-től a Leveleki körjegyzőséghez tartozott. 1950-től a Baktalórántházi (eddig Nyírbaktai) járás kisközsége, önálló tanácsú község. 1983-tól Nyíregyháza városkörnyékének községe, közös községi tanács tagja, a községi tanács székhelye Levelek. 1989. február 1-jétől közvetlen megyei irányítás alá került a közös községi tanács tagjaként, az 1989. július 1-jei közigazgatási rendezés szerint Nyíregyháza megyei város és környéke községe.[26]

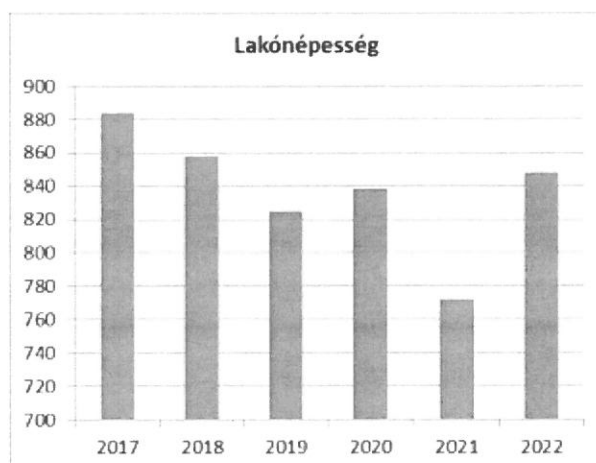
A falu 1990-ben, csaknem két évtizedes kényszerházasság után ismét önállóvá vált. Az új önkormányzat milliókat fordított arra, hogy a körzetesítés okozta csorbát minél előbb kiküszöbölje pl.: visszahozta Levelekről, sőt bővítette az általános iskolát, felújította a művelődési házat, megvalósult a lakossági gázellátás, bevezetésre került a házakba a telefon, megoldódott a településen a mindennapos orvosi rendelés.

Sajnos ezek a kedvező tendenciák sem tudták megállítani (megfékezni igen) a falu lakosságának további csökkenését, amely az ezredfordulón már alig éri el az 1000 főt.

Helyzetelemzés a demográfiai adatok tükrében:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	884	bázis év
2018	858	97,06%
2019	825	96,15%
2020	838	101,58%
2021	772	92,12%
2022	848	109,84%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakosság száma 2017-2021. között folyamatosan csökkent, 2022-ben azonban növekedést mutat. A nemek összetételét tekintve a nők vannak többségben.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	426	471	897	47,49%	52,51%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			33	3,68%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	62	79	141	6,91%	8,81%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	13	27	1,56%	1,45%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	279	260	539	31,10%	28,99%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	28	24	52	3,12%	2,68%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	43	95	138	4,79%	10,59%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	139	159	87,42%
2018	138	161	85,71%
2019	141	148	95,27%
2020	138	141	97,87%
2021	130	126	103,17%
2022	128	139	92,09%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2. táblázat átfogó képet nyújt az állandó népességből a nemek arányát tekintve, mely szerint a férfiak 18-59 éves aktív korú lakónépesség aránya nagyobb, mint a nők esetében, az aktív korú lakosság szám dominál, de a tendenciát tekintve egyre nő a 60 éven felüliek aránya.

A 2. és az 5. számú táblázat alapján fiatalos a népességszerkezet, így fokozottabb figyelemre van szükség az esélyegyenlőség szempontjából, de nem szabad figyelmen kívül hagyni a fokozatosan növekvő idősök arányát sem.

A 3. táblázatból kitűnik, hogy 2017-től 2021-ig a lakónépesség száma folyamatosan csökken. A településen nagyobb mértékben jellemző az elvándorlás, mint az odavándorlás, hiszen a fiatal családok a jobb megélhetés reményében nagyobb községekbe, városokba vándorolnak, melyet a (4. számú) táblázat számszaki adatokkal alátámaszt. 2022-től javuló tendencia tapasztalható.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	-61,64
2018	-26,41
2019	-48,72
2020	9,62
2021	-67,08
2022	52,70

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	2,20
2018	-5,74
2019	4,75
2020	4,81
2021	-13,66
2022	6,27

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Munkanélküliség alakulása a településen

Kelet-Magyarország gazdaságilag kevésbé fejlett, országos viszonylatban magasabb munkanélküliséggel és alacsonyabb foglalkoztatási és aktivitási aránnyal rendelkező régiója.

Nyertes pályázatok:

- 2002-2003-ban Szociális bérlakások kerültek átadásra. „Állami támogatás bérlakás építésre” címmel. Összköltsége, 63.845.000,- Ft. Pályázati azonosító: SZT-2002-2A-1-P2
- 2005-2006-ban Iskola bővítésére került sor. Program neve: Terület és Régió fejlesztés. Pályázati azonosító: TRFC/EA/1/150001/2005 Összköltsége: 46.431.000,- Ft.
- Magy központi részén megépült egy park, a község színvonalát nagymértékben meghatározza, és melyben teljesült a gyerekek nagy álma a játszótér kialakításával.

2011-ben, Magy Települési Közpark Kialakítására az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programban (UMVP) a falumegújítás és falufejlesztés keretén belül az önkormányzat tulajdonát képező 169/20 hrsz-ú ingatlanon közpark létesítésére került sor. Program neve: „Települési Közpark kialakítása”. Pályázati azonosító szám: 208/1501/116/23/2009 Összköltsége: 13 899 415 Ft.

- 2012-ben a Polgármesteri Hivatal és az óvoda épületét, teljesen felújították. Program neve: „Vidéki Örökség megőrzése”. Pályázati azonosító szám: 209/1501/167/11/2009
- A művelődési ház, templom, posta, épülete is felújításra került az Önkormányzat támogatásával.
- Elkészült a közösségi ház, ami egyben 100-120 férőhelyes rendezvényterem is egyben.
- 2012-ben a Sportpálya öltözője is felújításra került a 122/2009. (FVM rendelet alapján a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához nyújtandó támogatás pályázati felhívásának keretében a 1004225 azonosítószámú, Civil szervezetek erősítése célterületre Pályázat került elfogadásra. Összköltsége: 6.880.323,- Ft.
- TOP-1.1.3-15-SB1 - Helyi gazdaságfejlesztés - Helyi gazdaságfejlesztés Magy településen 50,006,250,- Ft
- VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 - A vidéki térségek kisméretű infrastruktúrájának és alapvető szolgáltatásainak fejlesztésére Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő- és munkagépek beszerzése - Magy külterületi útjainak fejlesztése, 99,293.897,- Ft
- VP6-7.2.1-7.4.1.3-17 - Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális fejlesztése, közétkeztetés fejlesztése - Magy községi Konyha fejlesztése, 19.962.494,- Ft
- A Kelet- Nyírségi Vízközmű Beruházási Társulás által benyújtott pályázatot az Új Magyarország Fejlesztési Terv Környezet és Energia Operatív Program keretein belül „Kelet-Nyírségi Szennyvíz elvezetés és tisztítási projekt” megnevezéssel. Kódszáma: KEOP-1.2.0-/2F/09-2010-0064. Összértéke Magy vonatkozásában: 466.483.414,- Ft.
- TOP-1.1.3-15 „Helyi gazdaságfejlesztés” Piacter kialakítása 50.006.250,- Ft.

- TOP- 4.1.1-15 „Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése” – Egészségház belső akadálymentesítése, külső környezet kialakítása
- VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 „ Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő és munkagépek beszerzése” Támogatási összeg: 99.293.897,- Ft. Magy-Apagy illetve Magy-Ófehértó közigazgatási területéig kerül majd kiépítésre.
- Egészségügyi alapellátás, egészségházak és járó beteg szakellátás fejlesztése. Pályázat címe: „Magy Község Egészségház felújítása” Kódszám: ÉAOP-4.1.2/A-12 Költsége: 59.949.802 Ft.
- Kiírás kódszáma:TOP-4.1.1-15-SB1-2016-00043
Felhívás címe: Egészségügyi infrastruktúra fejlesztés
Támogatási összeg: 28 950 920 Ft
- Baktalórántháza és Térsége Leader Egyesület
Kiírás kódszáma: VP6-19.2.1.-9-5-17
Felhívás címe: Közösségi célú fejlesztések -Művelődési ház
Támogatási összeg: 4 011 607 Ft

Szociális és egészségügyi területen is pozitív változások történtek, **fogorvosi szakrendelés és a felnőtt házi orvosi szolgálat** mellett **gyermekorvosi szakorvosa** és önálló **gyógyszertári fiókja** is lett a községnek.

Hírközlő hálózat 100%-ban ki van építve. Különböző mobilrendszerek évek óta ki vannak építve. Falunapok és egyéb közösségi rendezvények színesítik a magyi lakónépesség napjait.

- Magyar Falu Program
Kiírás kódszáma: MFP-AEE/2019
Felhíváscíme: Orvosi eszköz (fogorvosi szék vásárlása)
Támogatási összeg: 2 999 999 Ft
- MFP-OUF/2019 „Óvodaudvar” (udvari játékok beszerzése)
Támogatási összeg: 4 812 982 Ft
- MFP-TFB/2019 Falu és tanyagondnoki szolgálat támogatása (gépjárművásárlás)
Támogatási összeg: 14 999 999 Ft
- TOP-3.2.1-16-SB1-Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése/Magy
MAGY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
Magy település középületeinek energetikai korszerűsítése
2019.07.01
146 780 250 Ft
- TOP-1.1.3-15-SB1-Helyi gazdaságfejlesztés/Magy
MAGY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
Helyi gazdaságfejlesztés Magy településen
2017.06.30
50 006 250 Ft

- EFOP-1.5.1-17-Végtelen lehetőség - Kísérleti program a leginkább elmaradott járások területi felzárkózása érdekében/Magy
Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
Jelen-Lét, Program a Baktalórántházai járás felemelkedéséért
2017.12.22
390 128 564 Ft
- Magyar Falu Program
Kiírás kódszáma: MFP-UHK/2021
Felhívás címe: Út-, híd, kerékpárforgalmi létesítmény építése/felújítása-2021 (Petőfi S. utca, Arany J. utca)
Támogatási összeg: 39 999 254 Ft
- Magyar Falu Program
Kiírás kódszáma: MFP-KTF/2020
Felhívás címe: Közösségi tér ki-/átalakítás és foglalkoztatás
Támogatási összeg: 3 750 005 Ft

2020-2023 között támogatott projektek, fejlesztések

- Magyar Falu Program
Kiírás kódszáma: MFP-UHK/2021
Felhívás címe: Út-, híd, kerékpárforgalmi létesítmény építése/felújítása-2021
Támogatási összeg: 39 999 254 Ft
- Nemzeti Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft.
Felhívás címe: Kistélepuslési Önkormányzati Rendezvények támogatása
Támogatási összeg: 1 000 000 Ft
- Magyar Falu Program
Kiírás kódszáma: MFP-KOEB/2022
Felhívás címe: Kommunális eszköz beszerzése
Támogatási összeg: 14 925 000 Ft
- Magyar Falu Program
Kiírás kódszáma: MFP-ÖTIF/2021
Felhívás címe: Önkormányzati Temetők Infrastrukturális Fejlesztése
Támogatási összeg: 29.710.380 Ft
- Vidékfejlesztési Program
Kiírás kódszáma: VP6-7.2.1.1-20
Felhívás címe: Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális- és eszköz fejlesztése
Támogatási összeg: 90 360 092 Ft
- Magyar Falu Program
Kiírás kódszáma: MFP-ÖTIK/2022
Felhívás címe: Önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok fejlesztése - 2022
Támogatási összeg: 19 405 830 Ft (Gépkocsi tároló)

Az 1404/2019 (VII.5) Korm. Határozat értelmében a település részt vesz a felzárkózó települések hosszú távú programjában.

A program keretében eddig megvalósult tevékenységek:

- Jelenlét pont kialakítása
- Iskolakezdési hozzájárulás (60 gyermek részére)
- Ingatlanok megerősítése (3 lakás esetében)
- Minden gyerek másszon program (fejlesztő játékok biztosítása a családok számára 24 gyermek számára)
- Eszközbeszerzés a védőnői tanácsadó helyiség felszereléséhez
- szimfónia program (hangszerek beszerzése, zeneoktatás)
- tanoda program
- gyerekek számára kézműves foglalkozás, sport program

A jelenlét programot a Baptista Egyház valósítja meg évi 30 millió Ft állami támogatásból.

Település szintű probléma	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település belterületi útburkolata helyenként kátyús, rossz minőségű.	Belterületi utak felújítása
A régi szemételep rekultivációja nem történt meg, mivel arra saját forrás nem áll rendelkezésre, pályázathoz pedig szükséges, hogy az önkormányzat 1/1 tulajdoni hányadában legyen, aminek a megvalósítása jelenleg folyamatban van.	Szemételep rekultivációja
A meglévő óvoda épületének a kapacitása nem megfelelő.	Új óvoda építése

Értékeink, küldetésünk

Hátrányos helyzet ellenére településünk számos dologgal büszkélkedhet.

2012. szeptember 1-vel helyben tudott maradni a 8 osztályos iskola. Gyerekeinknek nem kell átjárni más településre.

Természeti értékeink: Magy határán halad át a Máriapócsi- főfolyás. A településen jellemzők a homokpuszta-rétekekkel tagolt akác-, fenyőerdők, a nemes nyárasok és ritkábban a tölgyesek. A községet északkeletről a Baktalórántházai erdő Természetvédelmi Terület, délnyugatról, a Les-hogy mögött a Mohos-tó Természetvédelmi Terület veszi körbe a települést.

Küldetésünk, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze Magy település problémáit, lehetőségeit.

A Program kiemelt figyelmet fordít a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján elsődlegesen védettnek, illetve hátrányos helyzetűnek minősülő csoportok: **a nők, a gyermekek, a romák, az idősek, a mély szegénységben élők és a fogyatékkal élők helyzetének javítására, felzárkóztatására.**

Az intézkedési terv a településen állandóan, vagy hosszabb ideig élő, hátrányos helyzetű csoportok helyzetének nyomon követését, valamint esélyegyenlőségének előmozdítását szolgáló intézkedéseket tartalmaz, különösen:

- Az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzése, megszüntetése;
- a lakóhelyi szegregáció felszámolása, tevékenységi szegregáció visszaszorítása (melyet az önkormányzat antiszegregációs tervezéssel segít);
- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentése, foglalkoztatási esélyeik javítása;
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő eséllyel történő hozzáférés biztosítása;
- a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése;
- a döntéshozatalban, illetve a közügyek irányításában a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítése érdekében.

Az eleve hátrányos helyzetben lévő személyek esetében nem elegendő annak biztosítása, hogy őket a többiekkel azonos jogok illessék meg, hanem olyan pozitív intézkedésekre van szükség, amelyek lehetővé teszik, hogy a helyzetükből fakadó hátrányaikat csökkenteni, illetve megszüntetni lehessen. Ezért az Esélyegyenlőségi Program kiemelt figyelmet fordít az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre, az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre, a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre, olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket, a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, ill. a közügyek irányításában.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Jelen programban az esélyegyenlőség előmozdítását célzó intézkedéseinkkel szándékunk az, hogy a településen a szegregáció csökkenjen, az érintett lakosság körében a mélyszegénység jelenlegi szintje és ismérvei javuljanak, a fiatal lakosság vonatkozásában a motiváltság, az iskolai képzésben való részvétel emelkedjen, az aktív korúak foglalkoztatási és felnőttképzési programokban való részvételét elősegítsük, valamint a fejlesztések révén megtudjuk teremteni a közszolgáltatásokhoz, az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést.

Célok

Célunk, hogy Magyarország **továbbra is** olyan település legyen, ahol érvényesül az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés a senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint, mely tartalmazza:

1. Az esélyegyenlőség folyamatos érvényesítése a különböző önkormányzati határozatok meghozatalában, intézkedések megtételében.
2. A hátrányos megkülönböztetés csökkentése, megszüntetése.

3. A megkülönböztetéstől mentes gondolkodás erősítése.
4. Egyenlő bánásmód, és az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára
  - a. pályakezdő fiatalok,
  - b. munkahelyen foglalkoztatott kisgyermekes szülők,
  - c. fogyatékkal élő emberek,
  - d. munkanélküli emberek,
  - e. munkába visszatérő személyek,
  - f. alacsony iskolázottsági személyek,
  - g. időskorú személyek,
  - h. roma származású emberek.
5. Együttműködés, és az együttműködés összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében
  - a közoktatási,
  - a foglalkoztatási,
  - a közművelődési,
  - a szociális,
  - az egészségügyi,
  - és más közszolgáltatási területeken.

Esélyegyenlőség érvényesüléséről csak akkor beszélhetünk, ha a kitűzött cél megvalósul és teljesül. az adott védett csoport tényleges résztvevővé válik.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Magy település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja:

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Magy Község élve a törvény adta lehetőséggel, a fent említett célok minél hatékonyabb megvalósításának érdekében megalkotja a településre vonatkozó helyi esélyegyenlőségi programját, mely tartalmazza az Önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a **programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A hazai és uniós pályázatokon való indulás egyik feltétele lesz a települések esélyegyenlőségi programjának megléte. Az alábbi területeken szeretnénk felhasználni. Önkormányzat a továbbiakban is szeretné az állami és uniós forrásokat becsatornázni a település fejlesztésére.

- Magy Község Képviselő- testülete döntése értelmében 2006 nyarára fogadta el, a település egészének a közigazgatási területére szóló **Településrendezési Tervét**. E tervet az elkészült M3-as autópálya engedélyes tervei miatt módosítása, illetve pontosítása vált szükségessé, figyelemmel a 2008-ban módosított OTTrT szerint. Ezt a módosítást Az 53/2009.(VIII.28) KT számú határozattal elfogadta.

- 2004. október 6-án jött létre a Közép-Nyírségi Önkormányzati Többcélú Kistérségi Társulás, melyhez 19 település tartozik. Gesztor település Baktalórántháza. 2011-ben Baktalórántházai Kistérség Esélyegyenlőségi Programját készítette el. Célja, hogy felmérje a kistérségben élő marginalizálódott csoportok helyzetét, egyben meghatározza azokat a fejlesztési irányokat, melyek e célcsoportok életminőségében jelentős változásokat hozna.

- 2011- ben a Baktalórántházai Kistérség Egészségtervet készített el. Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok a leghátrányosabb helyzetű kistérségben címmel.

A felzárkózás politika az új stratégiai és kormányzati keretek adta átfogó megközelítésmód, amely a szakpolitikák összehangolásával és komplex beavatkozásokkal kezeli az ország társadalmi kohézió szempontjából meghatározó szociális problémáit, ezzel járul hozzá az ország társadalmi és gazdasági versenyképességének erősítéséhez.

A felzárkózás politika célja, hogy

- csökkenjen a szegénységben vagy társadalmi kizáródásban élők aránya,
- csökkenjen a hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi lemaradása, gyengüljenek a szegénység átörökítésének tendenciái,
- csökkenjenek a roma és nem roma népesség közötti társadalmi különbségek.

A célok elérésében – a társadalmi problémák legfontosabb jellemzőit tekintve – az alábbi horizontálisan érvényesítendő célkitűzéseket tartjuk meghatározónak:

1. tartósan munkanélküli **aktív korúak munkaerő-piaci esélyeinek javítása;**
2. **a gyermekek szegénységének csökkentése;**
3. a szocializációs és szocio-kulturális hátrányok leküzdése;

4. a roma nők iskolai és munkaerő-piaci hátrányainak csökkentése;

5. a hátrányos helyzetű területek lemaradásának csökkentése, a területi hátrányokból származó társadalmi hátrányok mérséklése;

6. a romákkal szembeni diszkrimináció csökkentése az intézményekben és a közösségekben.

A Felzárkózási Stratégia **átfogó célokat** jelöl ki, illetve kialakítja a szakterületeket illető beavatkozások összhangjának kereteit. Ez a szakpolitikákon átívelő fejlesztési elvek mellett, egységes indikátor és értékelési rendszer megfogalmazását jelenti.

A Felzárkózási Stratégia céljai, összefüggésben a kormányzati keretstratégiák rendszerével **hozzájárulnak Magyarország társadalmi és gazdasági versenyképességének erősítéséhez.**

A felzárkózás politika sikeres megvalósításának egyik nélkülözhetetlen feltétele a társadalom egészének megszólítása, a szemléletformálás. Ebben különösen azoknak a közreműködésére van szükségünk, akik társadalmi helyzetüknél fogva, vagy munkájukból adódóan erőteljesebben alakíthatják a társadalmi befogadással kapcsolatos szemléletet, erősíthetik a helyi közösségek és egyének támogató hozzáállását, aktív bevonódását. Ebben elsőrendű szerepe van a családi és az iskolai nevelésnek, a civil és egyházi szervezeteknek, a roma érdekképviseleti szervezeteknek, kisebbségi önkormányzatoknak – a települési önkormányzatokkal, közhivatalokkal és közintézményekkel szoros együttműködésben

A **Társadalmi Felzárkózási Stratégia** célrendszerének legfelsőbb szintjén az Európa 2020 stratégia szegénység elleni küzdelemhez kapcsolódó hazai céljai állnak. Ezt követi a gyermekszegénység, valamint a roma és nem roma népesség közötti különbségek csökkentése, a területi hátrányok, szegregációs jelenségek mérséklése.

Foglalkoztatás

A településen a munkanélküliség csökkentése érdekében szükséges az e területre vonatkozó adatok begyűjtése, elemzése. Ezzel párhuzamosan szükséges megerősíteni, aktívabbá és két kétoldalúvá tenni a területileg illetékes Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával való szakmai kapcsolatot, információ cserét. Ezen együttműködés keretében lehetőség nyílik az alacsony iskolai végzettséggel és szakképzettséggel nem rendelkező munkanélküliek piacképes képzettségekbe történő bevonására.

Fontos, hogy a településen minél több lehetőség legyen a munkába állásra. Magas a munkanélküliek száma, ezen belül pedig a tartósan munka nélkül élők aránya. Az önkormányzat eddig is támogatta, továbbra is támogatja a munkahelyteremtő beruházásokat.

Cél, hogy a munkahely és a családi időbeosztás, életrend összeegyeztetésének elve érvényesüljön. A kisgyermekes családok számára fontos, hogy a munkavállaló szülők mindkét feladatukat maradéktalanul el tudják látni.

Feladat: Rugalmas munkakezdés és – befejezés biztosítása továbbra is a kisgyermekes szülők számára. A szolgáltatás tartalma: a munkaidő letöltése a kisgyermekes szülők, a gyermeküket egyedül nevelők számára a családi teendők elvégzéséhez alkalmazkodik (óvodai nyitva tartás, szülői értekezletek stb.)

Stratégia: Foglalkoztatás bővítése érdekében a faluban és a környező településeken élő olyan vállalkozókat kellene felkutatni, akik munkát, tudnak adni azoknak, akik dolgozni akarnak.

Az alacsonyabb képzettségi fiatalok foglalkoztathatóságának javítása érdekében olyan stratégia kidolgozására lenne szükséges, hogy szakmát tanulhassanak, így valamivel több esélyük lenne elhelyezkedni. - A foglalkoztatás elősegítése érdekében szükséges közlekedési támogatással ellátni azon rászoruló lakosokat, aki a településtől távolabb eső munkáltatónál dolgoznak, vagy kívánnak elhelyezkedni.

Szociális- és közszolgáltatások

Magy község számára az ellátási kötelezettség e területen az étkeztetés, a családsegítésre terjed ki.

Idősek otthona jelenleg nincs a településen. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtást az Önkormányzat, az intézményfenntartó társulás keretében működő Ófehértói Gondozási Központ útján biztosítja. Biztosított számukra a szociális étkeztetés. Valamint szociális gondozók és ápolók segítik az idősek mindennapi életét (bevásárlás, gyógyszerek kiírása, kiváltása stb)

- Az Önkormányzat a szegregált településen élő gyermekek oktatáshoz való hozzáférést is biztosítja oly módon, hogy ingyen bérletet biztosít. Volánbusszal is egyeztetett, hogy az iskolai időszakhoz igazítva menetrend szerinti járat közlekedjen.

- A szociális és közszolgáltatások színvonalának javítása érdekében szükséges az e területre vonatkozó adatok begyűjtése, elemzése, annak érdekében, hogy az ellátásra szorulóknak szociális biztonsága erősödjön.

- A hatékony családsegítés és esetkezelés érdekében nélkülözhetetlen nagyobb rendszerességgel, kihelyezett napokat tartani, illetőleg célzottabbá és hatékonyabbá szükséges tenni a szociális szakemberek eset felderítési munkáját.

Stratégia:

- A szegregált településen élő gyermekek számára továbbra is tudja biztosítani az oktatáshoz való hozzáférést.

- Szabadidő hasznos eltöltése érdekében szükségesség vált az idősek közéletbe való bevonása pl. Nyugdíjas Klub létrehozásával, melyben családias légkörben tölthetik az egyedül élő nyugdíjasok a mindennapjaikat

Közszolgáltatások elérése:

- Cél, hogy a település közszolgáltatást nyújtó összes intézménye mindenki számára hozzáférhető legyen. Jelenleg az épületek 10%-ában nem biztosított az akadálymentesítés. Nincs kiépítve például Posta épületénél.

- Az Önkormányzat segítséget nyújt a fogyatékkal élő felnőttek és gyermekek távolabbi kórházba való utaztatását biztosítja a magasabb szintű orvosi ellátás érdekében.

- Fontos, hogy a bármilyen fogyatékossgal élő emberek ne rekesztődjenek ki az egészségeseknek természetes hozzáférésű közszolgáltatások eléréséből.

Stratégia:

- Az önkormányzat nagyon nehéz anyagi helyzet ellenére is szeretné továbbra is az arra rászorulóknak továbbra is biztosítani ezeket a pluszszolgáltatásokat.

- A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése pályázati források kihasználásával. A szolgáltatás tartalma: fizikai akadálymentesítés (bejárás, belső közlekedés), információs – kommunikációs akadálymentesítés (információs táblák, vezető csíkok, piktogramok, indukciós hangosítás)

Lakhatás

- Nem megfelelő lakhatási körülmények között élők feltérképezése szükséges. Fontos szempont a lakhatási szegregáció felszámolására irányuló intézkedések végrehajtása.
- Bérlakások szükségesek a lakhatási problémák kezelésére, hiányuk akadálya lehet a felzárkózást támogató komplex programoknak
- Ki kell dolgozni egy szegregátumokra vonatkozó világos tervezési-kiértékelési módszertant, a telep-rehabilitáció kontra telepfelszámolással kapcsolatos döntésekhez.

Stratégia:

- A település infrastrukturális feltételei kedvezőek. A szennyvízelvezető csatornarendszer kiépítése a községben munkahelyteremtő beruházás és a további gazdasági fejlődés feltétele.

Egészségügy

- A település lakosainak egészségi állapotának feltérképezése, javítása érdekében szükséges az e területre vonatkozó adatok begyűjtése, elemzése.
- A kötelező szűrővizsgálatokon való magasabb részvétel elérése, illetve a specializált egészségügyi szolgáltatások igénybe vétele érdekében az önkormányzat a rászoruló személyek részére biztosítson eseti utazási támogatást.
- Településen nincs önálló házi orvosi praxis, vérvételre helyben nincs lehetőség, ezért a lakosság számára segítséget nyújt abban, hogy ingyenesen biztosítja az utazást, hogy eljuthassanak a szomszédos településre. Fontos, hogy a bármilyen fogyatékossgal élő személyek el tudjanak igazodni, és közlekedni tudjanak a település intézményeiben.

Stratégia: Az önkormányzat, a házi orvos és a védőnő bevonásával indítson tájékoztató, felvilágosító kampányt a szűrővizsgálatok fontosságáról, hasznosságáról. Fogyatékos helyzetének javítása érdekében minden középületet, intézményt akadály mentesíteni kell.

Oktatás – képzés

- Magyar Községben alapfokú oktatási intézmények találhatóak meg. A 14 éven aluli lakosság száma csökkenő tendenciát mutat, ennek ellenére 8 osztályos Általános Iskola és Óvoda működik a településen ugyanis 2012. szeptember 1-től a Hitgyülekezet vette át Intézményfenntartói szerepet. Így 2013-tól helyben működik az Iskola. Az intézményben továbbra is megmaradt a római,- és görög katolikus és református hitoktatás heti egy alkalommal az órarendbe beépítve.
- A településen bölcsőde nem működik, a lakosok körében nincs rá igény.
- Fontos kiemelni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek csoportját melynek száma egyre nő.

Stratégia: halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása nagy hangsúlyt kell fektetni a hátrányokból származó lemaradás csökkentésére, fejlesztésre, hátrányok kompenzálására. Az iskolai lemorzsolódás csökkentése meghatározó tényező továbbá a gyermekek és fiatalok

vonatkozásában különös hangsúly kell fektetni a bűnmegelőzésre, valamint a bűnismétlés megelőzésére, a káros intézményi reszocializáció és ezzel együtt járó bűnözői karrier idejekorán történő megtörésére.

Cél: Rendőrség által szervezett előadások, bűnmegelőzés és drog prevenciók előadások gyakoriságának növelése, melyre az Intézmény vezetők is nagy figyelmet fordítanak. A 2022/2023-as és a 2023/2024-es nevelési évben is megtartásra kerültek a prevenciók előadások a Rendőrség közreműködésével.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) módosításának 63/A § (1) alapján **minden önkormányzat vagy többcélú kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.**

- Törvényi előírások betartásának megfelelően 2013. január 1-től Ófehértóval Közös Önkormányzati hivatal alakult, majd 2015. január 1-jétől a Ramocsaházai Közös Önkormányzati Hivatal tagönkormányzatává vált.
- Ófehértón található a Gondozási Központ.
- Ramocsaházán a Nyírségi Napfény Összevont Intézmény működik.

- 2004. október 6-án jött létre a Közép-Nyírségi Önkormányzati Többcélú Kistérségi Társulás, melyhez 19 település tartozik. Létrejöttének célja: a kistérség általános felzárkóztatása a megyei illetve országos fejlettségi szintre, gazdasági, infrastrukturális, valamint társadalmi és kulturális fejlesztések átfogó koordinálása és szervezése. A társulás tényfeltáró és helyzetelemző tanulmányokat, fejlesztési projekteket készít, illetve készített és a média útján széleskörű publicitást biztosít a térség értékeinek bemutatására.

Baktalórántházai Kistérséget alkotó települési tagönkormányzatok (Apagy, Baktalórántháza, Berkesz, Besenyőd, Laskod, Levelek, Magy, Nyíribrony, Nyírjákó, Nyírkarász, Nyírkércs, Nyírmada, Nyírtass, Nyírtét, Ófehértó, Petneháza, Pusztadobos, Ramocsaháza, Rohod) közigazgatási területe. A program azon közszolgáltatások körében hatályos, melyeket a többcélú társulás a Társulási Megállapodásában vállalt, így a közoktatás, szociális szolgáltatások, gyermekjóléti ellátások, bizonyos egészségügyi ellátások tekintetében, valamint a területfejlesztés, a foglalkoztatás és a művelődés-sport terén.

A Társulásban résztvevő önkormányzatok közösen oldják meg, hangolják össze a települési önkormányzatok alábbi feladatait:

- területfejlesztési
- egyes egészségügyi
- egyes szociális
- egyes gyermek- és ifjúságvédelmi
- közoktatási
- közművelődési
- település- és területrendezési, valamint műemlékvédelmi
- természet- és környezetvédelmi
- közlekedés- és vízgazdálkodási
- szolgáltatás-szervezési
- közrend- és közbiztonsági
- belső ellenőrzés feladatok.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk a célcsoportokkal foglalkozó érintett helyi szakemberek, egyházak és civil szervezetek megállapításait, tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

A helyzetelemzés elkészítéséhez a KSH és a TeIR adatbázis valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Önkormányzata által szolgáltatott adatok, a településen tett személyes látogatások alkalmával gyűjtött anyagok szolgáltak információval.

Adatok gyűjtése legfőképpen a mély szegénységben élőkre irányult. Ugyan is a településen ez a legmeghatározóbb célcsoport probléma.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	48,65	48,83
2018	46,80	41,46
2019	45,15	35,12
2020	46,04	37,29
2021	49,07	31,19
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A mélyszegénységben élők és romák jövedelmi és vagyoni helyzetét az élethelyzetükből fakadó szocializációs hiányosságok, az alacsony iskolai végzettség, a tartós munkanélküliség, a motiváció hiánya, valamint a társadalmi előítélet jelenléte kedvezőtlenül befolyásolja. A családokra a magas gyermeklétszám jellemző. A roma gyermekek és fiatalok a legnagyobb arányban vannak jelen a gyermekvédelmi szakellátás rendszerében. A célcsoportba tartozók jövedelmének jelentős része a segélyekből illetve egyéb pénzügyi ellátásokból származik. Rossz anyagi-szociális helyzetük felszámolására csak hosszú távú, összehangolt intézkedések sorozatával lehet esélyt teremteni.

A szegénységben élő fiatal családokról elmondhatjuk, hogy zömében több gyermek él a családban. Sokszor gyógyszer sem tudnak venni gyermekeiknek, valamint nagyon sok adósságot halmoznak fel a boltban, tartoznak a rokonoknak, ismerősöknek.

A mély szegénységben élők és a romák legfontosabb bevételi forrása a helyi önkormányzatok által biztosított szociális ellátás. Minden szociális ellátás az egyén, illetve a család sérült, hiányos önellátó képességét pótolja, alapjában függő helyzetet teremt, amely tovább gyengíti az ellátott személynél, családnál a saját erőforrásokra támaszkodó képességet. A szociális segélyre szorulóknak száma az elmúlt években drasztikusan növekedett.

Legnagyobb problémát a Kauszay-tanyán élő emberek életkörülményeik jelentenek.

Az itt élő romáknak mindennapi megélhetési gondjaik vannak. A területen a születések száma meghaladja a halálozások számát. A lakosok körében ritka a nyolc osztályos végzettséggel rendelkezők száma, többnyire ennél alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkeznek.

A lakók megélhetését a közfoglalkoztatás és a mezőgazdasági idénymunka biztosítja. Helyi őstermelők, gazdálkodók biztosítják a mezőgazdasági idénymunkát, mely legfőképpen növénytermesztésben pl. (dohány, káposzta, alma, paprika,) nyilvánul meg.

Eladósodottságukról nem áll rendelkezésre pontos információ. Minden ingatlan magántulajdonban van, a házakban a tulajdonosok és családtagjaik laknak. Az itt élők az ingatlanok címére be vannak jelentve, lakcímkártyával rendelkeznek. A területen az elektromos hálózat és a vezetékes ivóvíz hálózat ki van építve, de a felhalmozódott közüzemi díjhátralék miatt ezek a szolgáltatások nem érhetőek el a lakásokban. E mellett az egyéb adósságok (bolti hitel, családnak, rokonnak tartozás) a jellemző. Jelzálógról nincs ismeretünk.

A lakások 50-80 évesek, zömében vályog falazatúak. Alapterületük 15-50 m² között változik. Az elektromos hálózat és a vezetékes ivóvíz hálózat ki van építve, de az áramszolgáltatás szinte minden házból ki van kapcsolva, a lakások nincsenek vezetékes vízzel ellátva, az itt élők a közfolyókat használják főzéshez, mosáshoz, tisztálkodáshoz.

A Kauzsay tanyán két út található, a Jókai út, amely aszfaltburkolattal van ellátva és a Mohosi út, amely földút. A területen az elektromos hálózat és a vezetékes ivóvíz hálózat ki van építve. A lakóházak kivételével semmilyen más ingatlan, közintézmény vagy közpark nem található.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	12,02	12,31	12,17%
2018	8,00	8,60	8,30%
2019	12,26	10,96	11,61%
2020	4,67	5,72	5,20%
2021	5,81	6,21	6,01%
2022	6,35	7,59	6,97%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a 15-64 év közötti lakónépességben milyen arányú a nyilvántartott állás keresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen. Megállapíthatjuk, hogy 2017. és 2020. év között a nyilvántartott állás keresők aránya évről-évre csökkent, 2021. évtől azonban ez az arány növekedést mutat. Összességében elmondhatjuk, hogy a településen 2017-2022. évre felére csökkent az állás keresők száma.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		Fő összesen	81	53	72	32	36
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	4,00	2,00	2,00	1,00	1,00	2,00
	%	4,94%	3,77%	2,78%	3,13%	2,78%	4,65%
21-25 év (TS 038)	Fő	11,00	5,00	6,00	4,00	1,00	1,00
	%	13,58%	9,43%	8,33%	12,50%	2,78%	2,33%
26-30 év (TS 039)	Fő	5,00	6,00	7,00	1,00	3,00	2,00
	%	6,17%	11,32%	9,72%	3,13%	8,33%	4,65%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	5,00	7,00	4,00	4,00	3,00
	%	4,94%	9,43%	9,72%	12,50%	11,11%	6,98%
36-40 év (TS 041)	Fő	8,00	4,00	6,00	1,00	3,00	6,00
	%	9,88%	7,55%	8,33%	3,13%	8,33%	13,95%
41-45 év (TS 042)	Fő	12,00	3,00	6,00	4,00	3,00	4,00
	%	14,81%	5,66%	8,33%	12,50%	8,33%	9,30%
46-50 év (TS 043)	Fő	13,00	7,00	10,00	4,00	7,00	3,00
	%	16,05%	13,21%	13,89%	12,50%	19,44%	6,98%
51-55 év (TS 044)	Fő	7,00	3,00	8,00	1,00	2,00	3,00
	%	8,64%	5,66%	11,11%	3,13%	5,56%	6,98%
56-60 év (TS 045)	Fő	8,00	14,00	13,00	3,00	2,00	7,00
	%	9,88%	26,42%	18,06%	9,38%	5,56%	16,28%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	9,00	4,00	7,00	9,00	10,00	12,00
	%	11,11%	7,55%	9,72%	28,13%	27,78%	27,91%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők száma a regisztrált munkanélküliek számához viszonyítva magas a településen, de megállapítható, hogy ebben az esetben is javuló tendencia mutatkozik.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	45,68	62,16
2018	71,70	60,53
2019	50,00	52,78
2020	37,50	50,00
2021	47,22	52,94
2022	65,12	60,71

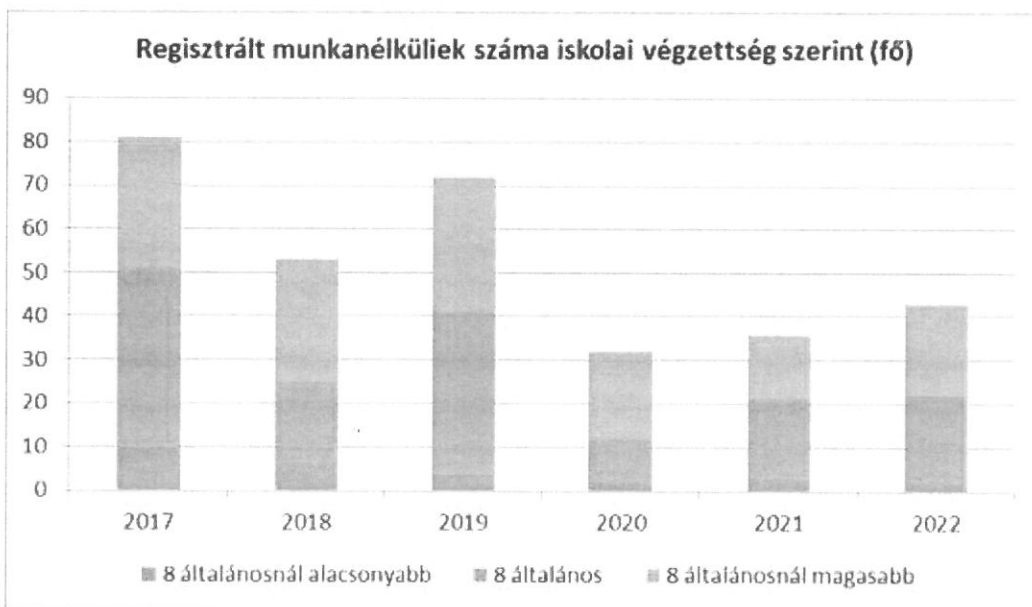
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A statisztikai adatokból levonható következtetés, hogy a foglalkoztatás területén is szükséges a beavatkozások tervezése.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma folyamatos csökkenést mutat. A legfrissebb adatok szerint a 8 általánost végeztek, és az attól magasabb végzettségűek száma emelkedett, ami oka lehet a fiatalok tanulási hajlandóságának a növekedése.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	42	52
2018	45	38
2019	38	33
2020	64	29
2021	40	33
2022	29	24

g) Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskeresők – kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (a továbbiakban: FHT) jogosultak – átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatóak.

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási- és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően –a munkabérhez hasonlóan– a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járulékkerhek.

Önkormányzat a foglalkoztatási helyzet javítása érdekében szorosan együttműködik a Baktalórántházai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával.

Az Állam által indított „Út a munkába” program lehetőséget biztosított arra, hogy a munkanélküliek munkához jussanak. 2011. októbertől lehetőség nyílt a Startmunka programra. Ebben az évben 13 fő vehetett részt a programban két projekt keretében. Egyik területe a mezőgazdaság: növénytermesztés. Saját szükségletek megtermelése mellett támogatja a helyi közétkeztetést. Belvízelvezető rendszerek felújítása valamint Mezőgazdasági utak rendbetétele.

A segély visszaszorítása érdekében, illetve a munkára ösztönzés miatt a közmunkáért járó bér magasabb, mint a szociális juttatás. Ugyanakkor, hogy támogassa a versenyszférába való visszatérést, alacsonyabb, mint a mindenkori minimálbér. Képzés és oktatás is megvalósul a Start-munka program alatt, ami szintén a későbbi elhelyezkedést könnyíti meg.

A Startmunka programnak köszönhetően nem csak a foglalkoztatottak munkabérhez való jutása, hanem a családok megélhetésének biztosítása is teljesül.

Ezen túlmenően a településen értékteremtő tevékenység folyik. Az itt élő emberek komfortérzését sikerül javítani az eredményesen elvégzett munkának köszönhetően.

Ahhoz, hogy a jelenleg közmunkában dolgozóknak nagyobb esélye legyen a nyílt munkaerőpiacon fontos a településen a közlekedés elősegítése érdekében a közösségi utak kiépítése.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;**

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A becsült adatok szerint a kereső lakosság nagyobb része minimálbérért dolgozik. A fekete foglalkoztatás problémája is jelen van a településen. A Foglalkoztatási Osztály számos eszközzel – átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása – igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű csoportok a gazdasági válság következményeként egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legnagyobb esélyét.

A településen régóta fenntartott idénymunka és dohánytermesztés továbbra is biztosítja a foglalkoztatásukat.

Az önkormányzat támogat minden hátrányos helyzetű csoporthoz kapcsolódó eszközbeszerzést szolgáló pályázatot, a célcsoport ez irányú képzését, továbbá támogatja, olyan mindenki számára elérhető információs pontok kialakítását, melyeken keresztül a szükséges eszközökkel nem rendelkező emberek a lakhelyükhöz minél közelebb hozzáférhetnek az internethez, valamint az információs társadalom nyújtotta egyéb szolgáltatásokhoz.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;**

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	81	11
2018	53	4
2019	72	6
2020	32	3
2021	36	1
2022	43	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2017-től a nyilvántartott álláskeresők é pályakezdő álláskeresők száma csökkenést mutat 2021-ig. 2022. évtől kisebb emelkedés érzékelhető.

A Baktalórántházai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya folyamatos tájékoztatást nyújt az önkormányzatnak a képzési lehetőségekről. Így lehetőség nyílik arra, hogy a fiatalok szakmát tanulhassanak. Az osztály közvetítésével indított és támogatott képzések iránt a kirendeltségen folyamatosan nagy az érdeklődés, különösen, amikor az elhelyezkedési lehetőségek korlátozottak.

A pályakezdők, fiatalok kiemelt hátrányos helyzetű csoportként van definiálva Unióban és Magyarországon egyaránt. Ez kiemelt figyelmet és elbánást jelent adott esetben. Azaz, a munkaerő-piaci programokon belül külön célcsoportként vannak jelen, a foglalkoztatási támogatásokban a pályakezdőknek külön támogatás (munkatapasztalat-szerzés) áll rendelkezésre, továbbá előnyük van a képzésekben, elsősorban a felvételikén eredményesebben szerepelnek.

A 25 év alatti nyilvántartott álláskereső fiatalok foglalkoztatását, a munkaerőpiacra történő átmenet megkönnyítését célzó képzések tekintetében megállapítható, hogy a munkaerő-piaci képzésbe történő bekapcsolásukra minden évben sor került.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A roma népeiséget tekintve, iskolai végzettségük rendkívül alacsony, többnyire általános iskolai és szakmunkás végzettséggel rendelkeznek. A roma fiatalok tanulási hajlandósága erősebb az idősebbeknél, főként az általános iskolát szeretnék befejezni, illetve szakképző iskolát vagy OKJ-s tanfolyamot végeznének el szívesen.

A Foglalkoztatási Osztály folyamatos tájékoztatást nyújt az önkormányzatnak a képzési lehetőségekről. A településen kialakított közösségi ház a felnőttképzés lebonyolítására biztosított.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A mélyszegénységben élők, és romák foglalkoztatására az önkormányzat saját fenntartású intézményeiben közfoglalkoztatás keretében valósul meg. Egyéb foglalkoztatási forma vagy program helyben, amely ennek a célcsoportnak a munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére irányulna, nem működik.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkoztatás területén esetlegesen előforduló hátrányos megkülönböztetésekről tudomásunk nincsen, ennek hiányában adat sem áll rendelkezésünkre.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Az önkormányzat jelenleg nem rendelkezik olyan számítógép-parkkal, amely lehetőséget biztosítana a településen élők digitális ismereteinek megszerzéséhez. A digitális ismereteket a gyermekek és fiatalok az általános-, illetve a középiskolákban megszerzik. Ez a témakör a településen élő 45 év feletti korosztály azon részét érintené, akiknek a munkaerőpiacon való elhelyezkedés érdekében szükség lenne az alapvető digitális kompetenciák elsajátítására. A település országos képzési programokhoz tudna csatlakozni annak érdekében, hogy a résztvevők megfeleljenek az információs társadalom legalapvetőbb elvárásainak, azaz a résztvevők alap szinten tudják használni a számítógépet és az internetet, javítva ezáltal a munkaerő-piaci lehetőségeiket.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	81	13,82%	9	11,11%
2018	53	9,48%	11	20,75%
2019	72	13,43%	13	18,06%
2020	32	5,72%	10	31,25%
2021	36	6,98%	17	47,22%
2022	43	7,40%	14	32,56%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 1993. évi III. törvény paragrafusai által előírt szociális juttatások rászorultság esetén a jogosult számára:

Pénzbeli juttatások:

Szociális rászorultság esetén

A járási hivatal:

- időskorúak járadékát,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást, (korábban rendszeres szociális segély),
- közgyógyellátást,
- ápolási díjat:
- súlyosan fogyatékos személy, valamint a 18 év alatti tartósan beteg gyermek után alap összegű ápolási díjat,
- a súlyosan fogyatékos személy fokozott ápolási igénye esetén járó emelt összegű ápolási díjat, valamint
- kiemelt ápolási díjat állapít meg.

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) alapján a képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján – pénzbeli vagy természetbeni formában – települési támogatást nyújt. Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (lakásfenntartási támogatás), a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére, a gyógyszerkiadások viseléséhez, a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

A szociális ellátások új rendszerében nagy hangsúlyt kapott az önkormányzati szabályozási szabadság, amely lehetőséget ad az önkormányzatoknak arra, hogy a helyi szociális ellátórendszerüket a belátásuk szerint alakítsák ki. Az Szt. alapján a települési önkormányzatok maguk határozhatják meg a települési támogatás keretében nyújtott ellátások formáit, jogosultsági feltételeit, valamint önállóan dönthetnek az ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól.

Mind az egyén, mind kisebb-nagyobb közösségei számára adódhatnak olyan helyzetek, problémák, amelyekben időlegesen vagy véglegesen nem tudnak magukról gondoskodni. Életvitelük mások közreműködése, segítsége nélkül már nem tartható fenn a megszokott szinten.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	42	51,85%	38	47,31%	51	62,96%
2018	23	43,40%	31	59,42%	34	64,15%
2019	28	38,89%	26	36,60%	41	56,94%
2020	6	18,75%	18	56,88%	16	50,00%
2021	9	25,00%	12	33,92%	26	72,22%
2022	9	20,93%	15	35,74%	23	53,49%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Foglalkoztatást helyettesítő támogatást állapítanak meg annak a személynek, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították kivéve, ha a rendszeres szociális segélyre való jogosultság feltételeivel rendelkezik. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege a vetítési alap összegének 80%-a (**2022. évben: 22.800,- Ft.**)

Rendszeres szociális segélyt állapítanak meg annak az aktív korúak ellátására jogosult személynek, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján

- egészségkárosodott személynek minősül, vagy
- a rá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti, vagy
- 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, terhességi-gyermekágyi segélyben - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben nem tudják biztosítani, vagy
- a települési önkormányzat rendeletében az aktív korúak ellátására jogosult személyek családi körülményeire, egészségi vagy mentális állapotára tekintettel meghatározott egyéb feltételeknek megfelel: kismama, vagy egészségi állapota miatt közfoglalkoztatásba nem bevonható személy.

A rendszeres szociális segély havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a közfoglalkoztatási bér (75.500,-Ft) személyi jövedelem-adóval, munkavállalói, egészség-biztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 90%-át (**44.508,- Ft**).

Ha a rendszeres szociális segélyre jogosult családtagjának foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot állapítottak meg, a rendszeres szociális segély összege nem haladhatja meg a 44.508,- Ft és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás 22.800,-Ft összegének különbözetét. Ebben az esetben a rendszeres szociális segély legmagasabb összege **21.708,- Ft** lehet.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	4
2018	3
2019	2
2020	2
2021	2
2022	3

Forrás: TeIR, KSH

A segélyezettek többsége alacsony jövedelmű, létminimum alatt élő és roma családok tagjai. Hátrányos helyzetükből kitörni nem képesek, lehetőségeik beszűkültek a korai gyermekvállalás, a családokon belüli magas gyermeklétszám, és alacsony iskolai végzettségük miatt. Az érintett családok berendezkedtek a segélyezési életformára, és generációkon keresztül ez öröklődik tovább.

Lakásfenntartási települési támogatás

Ez a támogatás hozzásegíti a rászorulókat életkörülményeik javításában is. A normatív lakásfenntartási támogatásra az Szt. rendelkezései voltak irányadók. 2015. januárjától a normatív lakásfenntartási támogatás megszűnt, helyette a lakásfenntartási települési támogatás vehető igénybe.

Eseti, rendkívüli települési támogatás

1. Az önkormányzat képviselő-testülete a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére eseti, rendkívüli települési támogatást nyújt. Az eseti, rendkívüli települési támogatás alkalmanként adható.
2. Eseti, rendkívüli települési támogatásban csak azt a személyt lehet részesíteni,
- akinek családjában az egy főre jutó jövedelem a mindenkori öregségi minimumnyugdíj legkisebb összegének 600%-át nem haladja meg és nincs vagyona.
3. A kérelmet írásban, az annak indokálul szolgáló tény, körülmény megjelölésével a Szociális, Egészségügyi, Ifjúsági és Sport és Összeférhetetlenségi Bizottsághoz kell benyújtani.
4. Az alkalmanként megállapított eseti, rendkívüli települési támogatás összege a rendeletben pontosan meghatározott.

Temetési települési támogatás

1. Az önkormányzat temetési települési támogatást nyújt annak a személynek, aki az elhunyt személy eltemettetéséről gondoskodott annak ellenére, hogy arra nem volt köteles, vagy tartására köteles hozzátartozó volt ugyan, de a temetési költségek viselése aránytalanul nagy terhet jelent számára.

A temetési költségek mérséklésére nyújtandó temetési települési támogatásra az a személy jogosult, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi minimumnyugdíj legkisebb összegének 600%-át és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.

2. Az e címen nyújtott önkormányzati segély összege: 20.600.- Ft

3. A temetési segéllyel kapcsolatos hatáskört a Bizottság gyakorolja.

4. A kérelemhez mellékelni kell a temetés költségeiről a segélyt kérő vagy egy háztartásban élő családtagja nevére kiállított számlák eredeti példányát.

Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások

1. Étkeztetés

(1) Étkeztetés alapszolgáltatásra jogosult az a szociálisan rászorult kérelmező

a) kora alapján, ha betöltötte 62. életévét vagy

b) ha egészségi állapota miatt akadályozott a háztartási teendők ellátásában vagy

c) ha a háziorvos igazolása szerint fogyatékosága, pszichiátriai betegsége fennáll vagy

d) ha a háziorvos igazolása szerint szenvedélybetegsége fennáll.

2. Házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás azok részére biztosítható, akik otthonukban önellátásra saját erőből nem képesek. A házi segítségnyújtást az Önkormányzat az intézményfenntartó társulás keretében működő Ófehértói Gondozási Központ útján biztosítja.

3. Falugondnoki Szolgálat

(1) A Magy község külterületéhez tartozó tanyasi lakott területeken az egyéni és közösségi szintű szükségletek kielégítése, a szociális alapellátásokhoz való hozzájutás érdekében az önkormányzat falugondnoki szolgálatot működtet.

(2) A falugondnoki szolgálat által ellátandó feladatokról, az ellátás igénybevételének módjáról a Képviselő-testület külön rendeletben rendelkezik.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	319	0	0,00	38,87	69,59	93,10
2018	319	0	0,00	38,87	74,29	94,98
2019	319	0	0,00	38,87	75,24	94,98
2020	318	0	0,00	38,68	75,16	94,34
2021	318	0	0,00	38,68	75,47	94,34
2022	317	0	0,00	29,97	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	319	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	319	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	319	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	318	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	318	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	317	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Az önkormányzat bérlakás állománya 6 db. A bérlakások szociális helyzet alapján és költségelven történő bérbeadása lehetséges.

b) szociális lakhatás

Szociális helyzet alapján lakhatást biztosít az Önkormányzat a rászorultaknak. Az ingatlanok igénybevételével kapcsolatos feltételeket a képviselő-testület a helyi rendeletben szabályozza.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Az önkormányzat közigazgatási területén egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok nincsenek.

d) elégtelen lakhatási körülmények

Elégtelen lakhatási körülmények a Kauzsay-tanyán kívül nincs, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság nincs a településen.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	n.a.	28
2018	n.a.	12
2019	n.a.	30
2020	n.a.	189
2021	n.a.	125
2022	n.a.	200

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szociálisan rászorulóknak esetében lakhatást segítő támogatás a lakásfenntartási települési támogatás. Ez a támogatás korábban a normatív lakásfenntartási támogatás volt, mely a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásainak viseléséhez nyújtott hozzájárulást. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a személyszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújtott. A lakásfenntartási támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kellett nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti.

Normatív lakásfenntartási támogatásra az a személy volt jogosult, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át (71.250,- Ft), és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona.

Ezt a támogatási formát az önkormányzat 2012. május 1.-jétől természetben biztosította. A jogosultak részére megállapított lakásfenntartási támogatás folyósítása a szolgáltató részére történt és annak összegét a támogatással érintett költség(ek) tekintetében a szolgáltató írta jóvá.

A normatív lakásfenntartási támogatás iránti kérelmet utoljára 2015. február 28. napjáig lehetett benyújtani.

2015. március 1. napjától a települési lakhatási támogatás vehető igénybe. A támogatást a települési önkormányzat nyújtja.

A lakásfenntartási települési támogatásban részesülők száma évről-évre stagnál. Adósságcsökkentési támogatás nincs a településen.

f) eladósodottság

A szegénység kihatással van a lakásviszonyokra is. Jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. 2010-től jelentősen növekedett a lakásfenntartási települési támogatásban részesülők száma.

2015. évtől az ellátási rendszer átalakulása ellenére stagnál a támogatásban részesülők száma.

A Baktalórántházai térség mélyszegénységben élő családjainak jelentős százaléka tartozik villanyszámlával, vízszámlával, a vezetékes gázt használók esetében is van elmaradása.

A tartozások mértékét összességében lehet tudni, azaz a közüzemi díjhátralékok mellett az egyéb adósságok (bolti hitel, családnak, rokonnak tartozás) is szerepelnek az összegekben. Az eladósodottság következményeként jelenik meg, hogy nincs elegendő pénz többek között az élelmiszerre, a gyógyszerekre, a gyerekek szabadidős programjainak biztosítására.

Mindezek ellenére a kistérség településeinek többsége esetében sem működik adósságkezelési tanácsadás.

Nem kérdéses, hogy az adósságkezelés, mint a családsegítés egyik nagyon fontos szegmense, elengedhetetlenül fontos a kistérségben. Települési szinten fel kell venni a kapcsolatot a közüzemi szolgáltatókkal és a családsegítő szolgálatok koordinálásával, be kell vonni a szolgáltatásba az adóssággal terhelt családokat. Különösen érintett és veszélyeztetett célcsoport a gyermekes családok csoportja, ezen belül is a gyermekek.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Magy külterületéhez tartozó tanyán (Mohosi utca: 3 db ingatlan, Jókai utca 9 db ingatlan), összesen 13 db ingatlan található ebből 1 db elégtelen lakhatási körülmények biztosító ingatlan.

A lakások 50-80 évesek, zömében vályog falazatúak. Alapterületük 15-50 m² között változik. Az elektromos hálózat és a vezetékes ivóvíz hálózat ki van építve, de az áramszolgáltatás szinte minden házból ki van kapcsolva, a lakások nincsenek vezetékes vízzel ellátva, az itt élők a közkifolyókat használják főzéshez, mosáshoz, tisztálkodáshoz.

Az épületek a karbantartás hiányában erősen leromlott állapotúak. A falakon repedések, omlások láthatóak, a nyílászárók sok helyen hiányoznak. A tetőkön a fedés hiányos.

A települést és a tanyát összekötő út aszfalt burkolattal van ellátva, tehát jól megközelíthető. Volánbusz közlekedés biztosítja a faluba történő utazást, naponta három alkalommal.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Magy település külterületén egy szegregátum terül el. A településtől Dél- Nyugati irányban, kb. 5 km-re található a Kauzsay-tanya. A szegregátumban kb. 55 fő él, a lakosok 96%-a a roma kisebbséghez tartozik.

A roma lakosság nagyobb része alacsony komfortfokozatú, leginkább komfort nélküli lakásokban, rossz műszaki állapotú házakban élnek. A másik veszélyeztető tényező a közüzemi szolgáltatások hiánya, kikapcsolt szolgáltatások, amelyeket nem tudnak pótolni, valamint a zsúfoltság pl. 50 m²-es lakásban több generáció 12-15 ember él. Nem ritka ezeknek a hátrányoknak az együttes előfordulása, ami hosszú távon behozhatatlan hátrányt jelent főleg a legsérülékenyebb 0-3 éves korosztály számára.

Minden ingatlan magántulajdonban van, a házakban a tulajdonosok és családtagjaik laknak. Az itt élők az ingatlanok címére be vannak jelentve, lakcímkártyával rendelkeznek. Jelzálógról nincs ismeretünk.

A lakások 50-80 évesek, zömében vályog falazatúak. Alapterületük 15-50 m² között változik. Az elektromos hálózat és a vezetékes ivóvíz hálózat ki van építve, de az áramszolgáltatás szinte minden házból ki van kapcsolva, a lakások nincsenek vezetékes vízzel ellátva, az itt élők a közkifolyókat használják főzéshez, mosáshoz, tisztálkodáshoz.

A roma lakosság egészségi állapota nagyon kedvezőtlen egészségügyi mutatókkal jellemezhető. Jellemző betegségek, betegség halmozódások: hasmenés, torokgyulladás, felső légúti hurutos megbetegedések a gyermekek szülői kíséret nélkül járnak a rendelésre. A mélyszegénységben élő családok elsődleges szempontja nem az egészségük megőrzése vagy a betegségek megelőzése, hanem sokkal lényegesebb az elemi mindennapi létfenntartás. Tapasztalatok szerint a romák nagy része az egészségügyi ellátást ritkábban veszi igénybe. Ez gyakran a rossz anyagi és szociális körülményekből adódik: nincs módjukban elutazni, elmenni a szűrővizsgálatokra, nem tudják megfizetni a gyógyszereket, stb.

Magy központjában az egészségügyi alapellátás biztosítva van: a házi orvos heti 3 alkalommal rendel, a gyermekorvos heti négy nap, a fogorvos heti két nap áll rendelkezésre, a tanyagondnok segítségével a szakrendelőkbe és speciális vizsgálatokra is elszállítják az itt élő embereket.

A szegregált, leromlott területen élők a működő szolgáltatások feltételrendszere alapján hozzáférnek mind az egészségügyi, mind a szociális intézmények alapellátásaihoz, azonban a gyakorlatban nem minden rászorult veszi igénybe azokat.

Szükséges megteremteni az egészségügyi alap- és szakellátásban való teljesebb részvétel lehetőségét a szegregált, leromlott területen élők számára, szűrési, megelőzési és egészséges kialakításával.

A településen a Baptista Szeretetszolgálat fenntartásában Tanoda működik, ahol a hátrányos helyzetű lakosságnak, gyermekeknek segítenek. Többek között házi feladat elvégzésében, bevásárlásban, pszichológus is rendelkezésre áll az arra igényt tartóknak, valamint a gyerekek ösztöndíjban is részesülhetnek.

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A szegregátumban élő családokra jellemző a több generációnak az egy lakásban való együttélése, a magas gyermeklétszám. Tekintettel arra, hogy az alapvető higiéniai követelményeknek ezek a háztartások többek között alacsony komfort fokozata miatt sem tud megfelelni, a telepen élők, de főként a gyermekek egészségi állapotát a rossz életkörülmények kedvezőtlenül befolyásolják, sok a tartósan beteg gyermekek száma is.

Ténylegesen ott élők és a nem hivatalosan bejelentettek lakosságszám kb. 55 fő.

Ebből a gyermekek száma: 28 fő.

Óvodába járó gyermekek száma: 5 fő.

Iskolába járó gyermekek száma: 7 fő.

A hátrányos helyzetű gyermekek száma: 13 fő

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma: 6 fő

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A veszélyeztetett területek esetében a beavatkozásoknak a terület szegregáltsági fokának növekedését kell megakadályozniuk.

Ugyanakkor a beavatkozások következményeként a település más területein, nem nőhet az alacsony státuszú népesség koncentrációja, és nem alakulhatnak ki új szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Magyon az egészségügyi ellátást házi orvos és gyermekorvos látja el. Védőnői szolgálat is működik, valamint az önkormányzat által foglalkoztatott fogorvos biztosítja a fogászati ellátást. Baktalórántházán központi orvosi ügyelet működik, mely biztosítja a rendelési időn túli egészségügyi ellátást.

A szolgáltatások valamennyi lakos számára hozzáférhetők. A falugondnok segítségével a szakrendelőkbe és speciális vizsgálatokra is elszállítják az itt élő embereket.

Vizsgált időszakban a házi gyermekorvosi illetve felnőtt házi orvosi ellátásban megjelentek száma arányos a település lakónépesség számának változásával.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	1	56	29,68
2018	0	0	0	1	83	25,40
2019	0	0	0	1	71	21,16
2020	0	0	0	1	66	21,83
2021	0	0	0	1	57	22,42
2022	0	0	0	1	62	20,38

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Egészségügyi szakellátás helyben (kórház, sürgősségi ellátás, és fogyatékos személyek rehabilitációja) nem biztosított, az ellátásokat a 20 km-re lévő megyeközpontban, Nyíregyházán a Jósa András Oktatókórházban, valamint a Baktalórántházán található Járóbeteg Szakellátó Központban lehet igénybe venni, de az Önkormányzat ingyenesen elszállítja az arra rászorulókat a szakrendelőkbe.

Helyben, méhnyak-szűrésre, tüdőszűrésre, cardiovascularis vizsgálata, ingyenesen látásvizsgálatra lehetőség van.

Gyermekjóléti Szolgálat és Védőnői Szolgálat működik a településen.

A család- és nővédelmi gondozás (Eütv., családtervezés, fogamzás előtti gondozás, genetikai tanácsadás, várandós szoptatós anya gondozása) a védőnői feladatellátás keretében biztosított a településen, valamint a gyermeke gondozása. A védőnő aktívan részt vesz az óvodai, iskolai egészségügyi feladatok ellátásában. Rendszeresen látogatja a gyerekeket az Intézményekben

illetve a 0-3 éves korú gyermekeket otthonukba. Nyomon követi egészséges fejlődésüket. Hasznos tanácsokkal látja el a még tapasztalatlan szülőket.

Az önkormányzat együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Országos tendencia, hogy folyamatosan romlik a lakosság egészségi állapota. A születéskor várható élettartam messze elmarad az Európai Unió átlagától, de alacsonyabb a környező közép-kelet-európai országok ide vonatkozó adatainál is. Az Országos Tisztifőorvosi Hivatal megállapításai szerint a fiatalok egészségi állapota évek óta és folyamatosan romlik, egyes betegségek, elváltozások aránya évről évre növekszik.

Az ifjúság helyzetéről szóló tanulmányok szerint szoros összefüggés van a dohányzás és az alkoholfogyasztás gyakorisága és a kábítószer-fogyasztás között. Az ifjúság kellő információval rendelkezik a drogról, de veszélyességét nem értékeli nagyságának megfelelően.

A behívóleveles szűrések ajánlottak. Kötelezően elrendelt szűrővizsgálat járványügyi indokkal lehetséges, ezek nem tartoznak a népegészségügyi szűrések közé.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvos látja el az oktatási intézmények keretein belül. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton. A gyermekorvos a korosztályi sajátosságokhoz alkalmazkodva rendszeresen végez az életkorhoz kötött szűrővizsgálatokat. A védőnő előkészíti a szűrővizsgálatokat, az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket végzik, az oktatási intézményekben az egészségügyi ismeretterjesztés szinte teljesen az ő feladatuk. Az egészségügyi mutatók viszonylag pontos képet adnak a település egészségügyi helyzetéről. Mind a méhnyakrák-, mind az emlőszűréseken alacsony a felnőtt nők részvételi aránya. Ezért van szükség arra, hogy helyen történjenek ezek a szolgáltatások. A szervezett központi szűrővizsgálatokon a helyi romák kis arányban vesznek részt. A kötelező védőoltásokból senki sem maradt ki. Vöröskereszt munkáját segítve az önkormányzat minden évben lehetőséget biztosít a veradás lebonyolítására.

d) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A gyermekek esetében a Gyermekjóléti Szolgálat a gyermek testi, és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését észlelő- és jelzőrendszert működtet, koordinál. Az észlelő-jelzőrendszer szakágazatokon átívelően, az információk és lehetséges ágazati megoldások integrálására, komplex kezelésére törekszik.

A hálózatban együttműködik a védőnőkkel és gyermekorvosokkal, rendőrséggel, ügyészséggel-bírósággal, pártfogó felügyelői szolgálattal, Nevelési Oktatási Intézményekkel-(iskola, óvoda),

A gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatásokat igénybe vevők száma az elmúlt évek során fokozatosan nő. A családok anyagi helyzetének romlása, lakhatási körülményeik bizonytalansága, mentális, családi, szociális problémák, egymást erősítő, együttes megjelenését idézik elő. A leszakadó rétegek létszámnövekedésének megállításához a helyi társadalom összefogására, a lakosság, a civil szervezetek, a közintézmények együttműködésére van szükség.

A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, az összetett problémákkal küszködő emberek rehabilitációja, reintegrálása a társadalomba szükségessé teszi, hogy a hátrányos helyzetük kialakulásához vezető, azt tovább gerjesztő, ágazatokon átívelő problémahalmaz egységes, átlátható IT rendszerben legyen elérhető és kezelhető.

Azoknál a gyerekeknél, akiknél az előzetes vizsgálat során kiderül, hogy lúdtalp, gerincferdülést állapított meg a szakember azok számára lehetőség van helyben történő kezelésére. Az Önkormányzat segítséget nyújt a fogyatékkal élő felnőttek és gyermekek távolabbi kórházba való utaztatását biztosítja a magasabb szintű orvosi ellátás érdekében.

e) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat a saját konyháját egy cégnek adta át üzemeltetésre, és rajtuk keresztül látja el a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik. Az Önkormányzat által biztosított közétkeztetés, amely gyakran a helyi szegény családból származó gyerekek táplálkozásának elsődleges forrása, fontos, hogy megfeleljen az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. Az étkeztetéssel, étrendkészítéssel, nyersanyag felhasználással kapcsolatban a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletben foglalt követelmények az irányadók.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Sportolási lehetőséget füves futballpálya, valamint rekortán sportpálya szolgálja. 2012-ben pályázati forrásból felújításra került a sportpálya öltözője, valamint a rekortán sportpálya mellett 2022-ben új öltöző épület épült. Lehetőségük van a gyerekeknek az önkormányzat fenntartásában lévő tornaszobában pingpongozni, csocsózni és biliárdozni.

Az infrastruktúra hiánya miatt nincs annyi sportrendezvény, mint amit az önkormányzat szervezni szeretne a településen lakóknak.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások az alábbiak:

1. Szociális étkeztetés:

Az Önkormányzat a szociális étkeztetést szintén a konyhát üzemeltető cégen keresztül biztosítja.

Az étkeztetés célja és feladata

Az étkeztetés kertében azoknak a szociális rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak, ill. önmaguknak és eltartottaiknak részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

Az ellátottak köre

A településen élő idős emberek, fogyatékos személyek, pszichiátriai betegek, hajléktalan személyek és szenvedély betegek részére lehetőséget biztosítunk az étkezés igénybevételére, illetve nyújtunk saját lakóhelyükön történő étkezés biztosítására.

A jogosultsági feltételek részletes szabályait a helyi önkormányzat rendeletben határozza meg.

Az intézményi térítési díjat a képviselő-testület rendeletében szabályozza, beszédéről az intézményvezető gondoskodik.

Az ellátás módja, tartalma, formája, rendszeressége

Az étkezés történhet az igénybevevő szükségletének megfelelően:

- az étel, lakásra szállításával
- vagy elvitelének lehetővé tételével.

Az ellátás igénybevételének módja:

Az ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője írásbeli vagy szóbeli kérelmére történik.

Ha az ellátást igénylő személy cselekvőképtelen, a kérelmet az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve, a törvényes képviselője terjeszti elő. A korlátozottan cselekvőképes személy kérelmét, indítványát a törvényes képviselőjének beleegyezésével vagy-ha e tekintetben a bíróság a cselekvőképességét nem korlátozta önállóan, terjeszti elő.

Igénybe veheti minden:

- 60 éven felüli, vagy
- igazoltan mások gondozására, ellátására szorul, vagy
- fogyatékos, pszichiátriai vagy szenvedélybeteg, vagy
- lakhatási körülményei meleg étel elkészítését nem teszik lehetővé, vagy
- nyugdíjszerű ellátásban részesül, vagy

Vagyonnal nem rendelkezik, tartásra köteles és képes hozzátartozója nincs, vagy az tartási kötelezettségét nem teljesíti, valamint eltartási, öröklési, gondozási szerződéssel nem rendelkezik.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Magyon drogprevenció témakörben az általános iskolások számára tartanak előadásokat a Baktalórántházai Rendőrőrsről.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről nem érkezett bejelentés az önkormányzathoz.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A fogyatékkal élő, vagy beteg lakos hozzátartozója ápolási díjban részesül. Ezt az ellátást 2013.

január 1-től a Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei Kormányhivatal Járási Hivatala folyósítja.

A közgyógyellátási igazolvánnyal kapcsolatos ügyintézés is elkerült a hatáskörünkből. Az önkormányzat önkormányzati rendelet alapján pénzbeli és természetbeni juttatásokban részesíti a rászorulókat. Pénzbeli juttatásként az átmeneti segélyt kell megemlíteni. Természetbeni juttatásként élelmiszer csomagok osztása, köztemetés és tűzifa osztás a jellemző.

A településen népkonyha üzemel, változó létszámmal, jelenleg 100 felett van az igénybe vevők száma. Az étel kiosztása Magyon a rendezvényteremben valósul meg.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

A település életében fontos szerepet töltenek be közösségi szinterek, a sport, a művelődés helyi feltételeinek biztosítás. A helyi közösségi együttélés fő jellemzője a társadalmi szolidaritás, ami megnyilvánul a településen élő idősök és gyermekek irányába. A kultúra és a közművelődés központja a könyvtár, amely többcélú kulturális intézmény. Az újonnan épült aula biztosítja a rendezvények helyszínét.

Könyvtár: Hetente hat nap, hétfőtől péntekig 14 órától 16 óráig, szombati napokon 16 órától 18 óráig várja az olvasni, kölcsönözni vágyókat. A könyvtárba beiratkozottak száma 131 fő. A közel 5000 db-os könyvállományból (ahol megtalálhatóak a kiadók által kiadott legfrissebb könyvek) havonta 25-30 db könyvet kölcsönöznek ki, illetve a 250-300 db-os folyóiratokat pedig helyben használnak fel. A könyvtárat nagyobb részben 14 év alatti személyek használják, de a felnőtt lakosságból kb. 10- 15 fő is rendszeresen igénybe veszi a könyvtári szolgáltatásokat. Lehetőség van könyvtárközi kölcsönzésre, ezáltal bármely könyv elérhető a falu lakossága számára.

Művelődési ház/Közösségi színtér (iskolai aula): A közösségi színtér a közösségi élet fő színtere. Sok falusi rendezvénynek, nemzeti ünnepi műsoroknak, farsangi rendezvénynek, idősök napi rendezvénynek, koncerteknek, valamint a közmeghallgatás helyszínének a kultúrház ad otthont.

A művelődési házat házasságkötés helyszínének választják a házasulandók. Ezt bérmentesen biztosítja a fiatalok részére az önkormányzat.

Az emberek hozzáállása is megváltozott a községben. Régebben jobb kedvűek voltak, több érdekes és színes programot szerveztek, melyeken a falu „apraja nagyja” részt vett. Ezeknek a programoknak közösségépítő szerepe is volt, ahol roma és nem roma lakosság egyaránt részt vett és jól érezte magát. Mára az emberek többsége bezárkózott, felőrlődnek a mindennapos problémákban, gondokban. Az alacsony jövedelmek is korlátot szabnak a programokon való részvételnek.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	nem	209	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Magy településen nem jellemzőek az etnikai konfliktusok, a közösségi együttélés normálisnak tekinthető. Sajnálatos módon ma világszerte romlik, instabilizálódik a jelentős létszámú csoportok helyzete. Tapasztaljuk, hogy a világ gazdaságilag legfejlettebb országaiban is tömegek létbiztonságát, társadalmi státuszának stabilitását rendítette meg a pénzügyi-gazdasági válság. Világszerte tapasztalható, hogy a gazdasági válság, és az annak nyomán növekvő munkanélküliség, a hitelek bedőlése, a szociális feszültségek növekedése a társadalmi konfliktusok szaporodásához és elmélyüléséhez vezet. Azt is látjuk, hogy ezek a konfliktusok gyakran kisebbségi színezetet öltenek, illetve nem ritkán erőszakeszközök alkalmazásával járnak. Magyarországon a válság hatásai erőteljesek és a gazdasági problémák szociális, társadalmi feszültségekkel terheltlen jelennek meg. A csoportok közötti konfliktusok kialakulásához és a konfliktus erőszakos kezeléséhez általában az vezet, ha nincs lehetőség egyéni szinten a jobb életésély elérésére. Ha működik a mobilizáció a társadalomban, akkor kevesebb a csoportkonfliktus és kevesebbszer kerül sor erőszakeszközök alkalmazására a konfliktusba került felek között.

Ha nincs az embereknek általuk belátható és megvalósítható lehetőségük életésélyeik egyéni javítására, akkor növekszik a csoportok közötti konfliktusok valószínűsége, illetve az erőszakeszközökkel történő konfliktuskezelés valószínűsége.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulási formája lehetne a községben, az általános iskolások által kötelezően végzendő közösségi munka. A fiatalok részt vehetnének az idősök segítségével. Télen hó eltakarítás, fahordás, egész évben a bevásárlás, gyógyszerek kiváltása jelenhetne meg, mint önkéntes munka. Ha több különféle program kerülne megszervezésre bizonyos cél elérése érdekében, biztosan sokan részt vennének benne.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Magyon élő, külföldről származó állampolgárok számát tekintve elenyésző számban vannak jelen, így a kulturális sokszínűség csak kis mennyiségben és szűk körben jelenik meg.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A településen magánszemélyként önállóan szervezett tevékenységekről nincs tudomásunk.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A minden évben megrendezett közmeghallgatáson a Roma Nemzetiségi Önkormányzat vezetői ismertetik a tevékenységüket, meghallgatják a roma lakosság problémáit, és lehetőségükhöz mértén megoldást keresnek rá.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mély szegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magas az alacsony iskolázottság az aktív korúak körében (8 Ált. vagy kevesebb)	felzárkóztatás, felnőttoktatás, ösztöndíj program
több család esetében a lakhatási körülményeik nem megfelelők	lakhatási támogatás, szociális lakások építése
alacsony foglalkoztatottsági aránya	foglalkoztatás bővítése: közmunkaprogram
a mélyszegénységben élők esetében gyakori a rossz egészségi állapot	ingyenes szűrések, felvilágosító, megelőző programok
magas a munkanélküliség aránya az aktív korúak körében	munka világába való integrálás, tartós munkaszerzés segítése
helyhez kötöttség, mobilitás hiánya	mobilitás erősítése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

Ha a gyermek testi, értelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges ellátás a szülő beleegyezésével nem biztosítható, és ez a helyzet a gyermek fejlődését veszélyezteti, a veszélyeztetettség mértékétől függően a települési önkormányzat jegyzője (hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása), illetve a Baktalórántházai Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztályával (pl. védelembe vétel, családba fogadás, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, nevelési felügyelet elrendelése, utógondozás elrendelése, utógondozói ellátás elrendelése, megelőző pártfogás elrendelése) gyermekvédelmi intézkedést tesz.

Az elmúlt évek adatai alapján megállapítható, hogy a település állandó népességszámához viszonyítva a gyermekek száma magas, annak ellenére, hogy a településen élő 0-14 éves korú gyermekek száma csökkenő tendenciát mutat, mégis a településre a fiatalos népességszerkezet jellemző, hiszen az öregedési index alapján túlsúlyban vannak a 14 év alatti gyermekek száma.

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index,

akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiak vannak többen, és a település előregedő.

Összevetve a 65 év feletti lakosok számát a 0-14 éves korú lakosság számával megállapíthatjuk, hogy a 14 éven aluliak többen vannak, így kijelenthetjük, hogy fiatalos a népességszerkezet.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
	Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	426	471	897	47,49%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			33	3,68%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	62	79	141	6,91%	8,81%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	14	13	27	1,56%	1,45%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékosággal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	4	n.a.
2018	5	n.a.
2019	8	15
2020	11	17
2021	6	14
2022	11	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Magyarországon élő gyermekeknek a 11 %-át veszélyeztettként tartják nyilván a gyámhatóságok. Túlnyomó többségük anyagi okok miatt. A veszélyeztetett gyermekek száma összefüggésben van a munkanélküliséggel, mivel a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény esetében csak vagyon és jövedelemvizsgálat folyik, így döntően a családok bevétele határozza meg a jogosultságot. Magyarországon a veszélyeztetett gyermekek száma átlagosan 15 fő.

Védelembe vett kiskorú gyermekek száma átlagosan 16 fő.

Halmozottan hátrányos helyzetűnek minősülnek azok a gyermekek és tanulók, akiknél megállapítható, hogy egyik szülőnek sem magasabb az iskolai végzettsége 8 általánosnál.

A hátrányos- és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint a védelembe vett gyermekek esetében önkormányzati adatok alapján általánosságban elmondható, hogy

- a hátrányos helyzetű gyerekek többsége környezeti nehézségeknek van kitéve - elhanyagolt lakókörnyezet, koszos, szemetes, rendezetlen, egészségtelen lakóház, udvar;
- a szülőknek felróható magatartás miatt a gyermek nem jár rendszeresen iskolába;
- a szülőknek és a fiataloknak felróható magatartás miatt a gyerek/fiatal egészségére káros anyagot fogyaszt, csavarog, szabálysértést követ el, garázda cselekmények hátráltatják, vagy akadályozzák fejlődésüket;
- a gyermekek testi- lelki elhanyagoltsága olyan körülményt eredményezhet, amely a hatóság beavatkozását teszi szükségessé.

Szükséges megerősíteni a szocializációs és tanulási hátrányok kezelését szolgáló iskolán kívüli támogató szolgáltatásokat is (egész napos iskola, napközi otthon, iskolaotthon, tanoda, stb.), amelyek az otthoni tanulásra kevésbé alkalmas családi környezet helyett biztosítják a megfelelő feltételeket a felkészüléshez, sőt lehetőség szerint a sporthoz, a szabadidős tevékenységhez is.

A szolgáltatásokhoz kapcsolódóan a rászoruló diákok étkeztetését is biztosítják a programok. Fontos kérdés a hétvégi programok lehetőségének megteremtése is, hiszen ebben az időszakban a fiatalok számára különösen veszélyes a csellengés, magára hagyottság.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	98
2018	76
2019	62
2020	57
2021	56
2022	56

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult: - a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, - természetbeni támogatásnak, - az ingyenes tankönyvnek az igénybevételére.

A település jegyzője annak a gyermeknek állapítja meg a jogosultságát,

- akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a vetítési alap összegének 180 %-át, ha
- a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
- a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
- a nagykorúvá vált gyermek esetén, ha megfelel az egyéb feltételeknek, vagy

- a fentiekbe nem tartozó esetekben annak a gyermeknek, akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a vetítési alap 165 %-át feltéve, - hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg a törvényben meghatározott értéket.

A diagram átfogó képet nyújt arról, hogy a településen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek száma jelentősen magas értéket mutat. Ugyanakkor megállapítható, hogy ez az érték folyamatosan csökken.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

2022-es adatok alapján

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma:	59 fő
ebből hátrányos helyzetű gyermek	29 fő,
halmozottan hátrányos helyzetű gyermek	11 fő
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	0 fő
- ingyenes étkeztetés	nincs adat
- étkezési térítési díjkedvezmény	nincs adat
- ingyenes tankönyv	nincs adat
- óvodakezdési támogatás	0 fő
- Tanévkezdési települési támogatás	54 fő

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre az elmúlt években kiszélesedett. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők ingyenesen étkeznek az óvodában és az általános iskolában egyaránt.

Az ötven százalékos kedvezményes étkezésre jogosultak a tartós betegek, valamint a három- vagy több gyermekes családok. Mivel Magyarországon a legtöbb család rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, 50 százalékos kedvezményben a vizsgált években minimális létszámú gyermek részesült. Az óvodai és az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök figyelnek arra, hogy a ténylegesen hátrányos helyzetű gyermekek rendelkezzenek rendszeres gyermekvédelmi kedvezménnyel. Figyelemmel kísérik a jogosultsági idők lejártát, és figyelmeztetik a szülőket a jogosultság meghosszabbításának szükségességére.

Sok esetben fordul elő, hogy a szülő hanyagsága, figyelmetlensége miatt térítési díj tartozás keletkezik az óvodában, iskolában.

Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül. A korai óvoda kezdési támogatásnak óriási szerepe van a hátrányos helyzetű gyermekek későbbi iskolai sikerességében, társadalmi integrációjában. A támogatás a jövedelmi, vagyoni helyzet figyelembe vételén túlmenően a jogosult részéről együttműködési feltételhez, a gyermek rendszeres óvodába járásának biztosításához kötött.

Az óvoda kezdési támogatást 2015. szeptember 1. napjától megszüntették, helyette az önkormányzat a szociális rendeletében egy hasonló támogatási formát, a hátrányos helyzetű gyermekek települési támogatását vezette be.

A törvényi feltételekhez hasonló feltételek meghatározására utal a gyermek hasonló száma is. 2015. december 31. napjáig nyári gyermekétkeztetésben részesülhetett az, aki rendszeres

gyermekvédelmi kedvezményben részesült. Magy településen a vizsgált években ingadozó képet mutat a nyári gyermekétkezésben részesülők száma. A község gyermekei részére a szünidei étkeztetés keretében meleg étel biztosított.

A gyermekvédelmi törvény 2016. január 1. napjától kiegészítésre került a szünidei gyermekétkeztetés szabályaival. Az intézményi gyermekétkeztetési feladatok kiegészültek a szünidei gyermekétkeztetési feladatokkal, amely esetében az ellátási kötelezettséget a gyermek lakóhelye, vagy ha a gyermek életvitelszerűen a tartózkodási helyén él, akkor a tartózkodási hely szerinti települési önkormányzat feladataként határozza meg. A Gyvt. 21/C. § (1) bekezdése értelmében: 21/C. § (1) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja. (2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a) a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon, b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.” Az önkormányzat eleget tett a törvényi kötelezettségének. 2021/2022-es nevelési évben a **tavaszi szünidei** gyermekétkeztetésben 2 munkanapon keresztül 9 fő hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, a **nyári szünidei** gyermekétkeztetésben 43 munkanapon keresztül átlagosan 9 fő hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermek és a téli szünidei gyermekétkeztetésben 11 munkanapon keresztül 11 fő hátrányos/ halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részesülhetett.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	3	4	7
2018	5	5	10
2019	5	4	9
2020	3	4	7
2021	2	4	6
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Az önkormányzat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/B. §-ában biztosított normatív kedvezményeken és mentességeken kívül további kedvezményt, mentességet nem biztosít.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek számáról nincs tudomása az önkormányzatnak, rendszerében nem szerepel ilyen gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A magyar és nem magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek számáról nincs tudomása az önkormányzatnak, rendszerében nem szerepel ilyen gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Lásd 3.5 telepek, szegregátumok helyzete.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen egy védőnő látja el az iskolai, óvodai és a területi részleget.

A védőnő feladata kiterjed az alábbiakra:

- a szoptatás és az anyatejes táplálás szorgalmazása
- az óvodások és iskolások szűrővizsgálatának végzése
- a veszélyeztetett gyermekek fokozott figyelemmel kísérése, az illetékes szervek értesítése, tájékoztatása (gyermekjóléti szolgálat) növédelem

- a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás
- az anyaságra való felkészülés segítése
- a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezése
- a várandós anyák gondozása
- a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás
- 0-6 éves korú gyermekek gondozása
- újszülöttek, koraszülöttek, kis súllyal születettek pszichoszomatikus fejlődésének figyelemmel kísérése
- a családok tájékoztatása az életkorhoz kötött kötelező védőoltások fontosságáról
- egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok szervezése
- harmonikus párkapcsolat, kiegyensúlyozott családi élet kialakításának elősegítése
- családtervezési módszerek megfelelő alkalmazása

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Településen házi gyermekorvosi ellátás működik. Heti négy alkalommal hétfőtől- csütörtökig reggel 8 órától 9 óráig. Gyerekek rendszeres orvosi ellátásban részesülnek.

A gyermekorvos a korosztályi sajátosságokhoz alkalmazkodva rendszeresen végez az életkorhoz kötött szűrővizsgálatokat.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Logopédus, gyógypedagógus segíti a gyerekeket speciális fejlesztését az óvodában.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Magy településen Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda és a gyermekszegénységet csökkentő egyéb speciális szolgáltatás nem működik.

Család- és Gyermekjóléti szolgálat működik. Az önkormányzat a támogató szolgáltatást az Ófehértói Gondozási Társulás útján biztosítja.

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatai:

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében családgondozónk

- tájékoztatja a családokat az igényelhető szociális támogatásokról,
- segít a családokat a szociális ellátásokhoz való hozzájutásban, azok célszerű felhasználásában,
- javaslatot tesz gyermekek közétkeztetésben, napköziben történő részvételére,
- információt közvetít egészségügyi, mentálhigiénés, nevelési, családtervezési kérdésekben,
- tájékoztatja a családokat a városban szervezett szabadidős programokról,
- szabadidős programokat szervez a védőnővel a 0-18 éves korosztály számára.

A veszélyeztetettség megelőzése érdekében családgondozónk:

- működteti az észlelő-jelzőrendszert, amelynek tagjai a Gyermekvédelmi törvény 17.§-ban meghatározott intézmények, szakemberek,
- fogadja a jelzőrendszer tagjaitól, illetve a lakosságtól érkező jelzéseket a gyermekek veszélyeztetettségével kapcsolatban, megteszik a szükséges intézkedéseket,
- lebonyolítja a havi esetszabeszméléséket (résztvevői az észlelő-jelzőrendszer tagjai),
- egy-egy konkrét eset kapcsán – amennyiben a felmerülő nehézségek indokolttá teszik - esetskonferenciát szervez az érintettek bevonásával.

A veszélyeztetettség megszüntetése érdekében családgondozónk családgondozást végeznek, melynek során:

- segít a gyermekek megfelelő fejlődését, veszélyeztető körülmények elhárítását,
- segít a családokat problémáik megoldásában, funkciójuk ellátásában,
- szolgáltatásokat közvetít az érintett gyermekek-szülők felé (szakvizsgálatok, családterápia, szaktanácsadás stb.),
- a család és a gyermek gondozását az egyéni gondozási-nevelési terv alapján végzi,
- a gondozás eredményességét félévente értékeli,
- a családgondozást alapellátásban végzi, amennyiben pozitív változás nem történik – a Gyámhatóság határozata alapján – a védelembe vett gyermek és családjának gondozására kerül sor,
- szükség esetén hatósági eljárásra tesz javaslatot (védelembe vétel, családba fogadás, ideiglenes hatályú elhelyezés, átmeneti nevelésbe vétel).

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, az utógondozás eredményessége érdekében családgyozónk:

- együttműködnek a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálattal, a gyermekotthon gondozójával,
- segíti a szülőket abban, hogy életvitelük, szociális körülményeik, a gyermekkel való kapcsolatuk alapján a gyermek a családba visszahelyezhető legyen.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A településen bölcsőde nem működik.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A településen a családokat és gyermekeket számos gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatás segíti szociális körülményeik javításában, amely a Gyermekjóléti Szolgálat esetében információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételből, szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozásából, családok átmeneti otthonából, átmeneti nevelésből és eseti gondozásból áll.

Szükség van a szabadidős programok bővítésére a kortárs- erőszakkal, illetve a családon belül a gyermekekre irányuló erőszakkal kapcsolatban, a párkapcsolati erőszak felismerésének és kivédésének támogatására, melyben a civil társadalom közreműködése nélkülözhetetlen.

A rászoruló családok számára újra be kellene vezetni a havonta folyósított rendszeres gyermekvédelmi támogatást.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetben a gyermekek, vagy szüleik által igénybe vehető szolgáltatások a gyermekek átmeneti otthona, az anyaothton, szociális válsághelyzetbe került várandós anyák gondozása, rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatások, kedvezményes iskolai étkeztetés, egyszeri gyógyszer-támogatás, segély tűzifa formájában.

Az Önkormányzat a rendkívüli időjárás viszontagságai miatt közösségi ellátást biztosít.

Falugondnoki szolgálat a hirtelen fellépő egészségügyi illetve szociális problémák kezelésére ingyen biztosítja az autóbust.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Óvoda programjában kiemelt szerepet kap az egészséges életmódra nevelés, ezen belül is az önmagához mérten dinamikusan fejlődő, összerendezett mozgáskultúrával rendelkező gyermekek és az életkori sajátosságaiknak megfelelő természetszeret kialakítása. Az óvodai nevelésnek mércéje a gyermek gondozottsága, a stabil egészségügyi szokásrendszer, az egészséges életmód iránti igény kialakítása. Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének kialakítása ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Az óvodai nevelés feladata a gyermek testi, lelki fejlődésének elősegítése.

A településen élő gyermekek által a közoktatási intézményrendszeren keresztül érhető el egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programok pl. tömegsport, természetjárás. A gyerekek a rekortán sportpályát is rendszeresen használják.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekek étkeztetését, az egészséges táplálkozás feltételeit a település főzőkonyhája biztosítja. A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele a vitamindús és egészséges étkezés. A településen élő gyermekek sokan mélyszegénységben élnek, az alapvető élelmiszerek megvásárlása is gondot okoz a szülőknek. Ezért nagy jelentősége van a közétkeztetésnek.

Gyermekétkeztetésre heti öt, napi három alkalommal, van lehetőség. Hétvégi étkeztetés nem biztosított a gyermekek számára a településen.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Magy település nem tesz különbséget az eltérő kultúrájú, azaz roma és nem roma gyermekek között, és a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekek között sem. Amennyiben az önkormányzat települési rendezvényt, pl. gyermeknapot szervez, azon minden gyermek egyenrangúan részt vehet.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről nincs információ, óvoda és iskolai intézmények, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi, továbbá a családsegítő szolgáltatások és juttatások segítik a hátrányos helyzetbe került gyermekek, gyermekes családok életkörülményeinek mielőbbi javulását és a gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekek érdekeit és esélyegyenlőségét tartva szem előtt

Az önkormányzathoz nem érkezett feljelentés sem megkeresés hátrányos megkülönböztetés illetve az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére irányuló észrevétel.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Hátránykompenzáló juttatások tekintettel a gyermekek és gyermekes családok szociális státuszára és az oktatási intézményekben történő részvétel céljából minden jogosult számára egyenlő feltételek mellett elérhető, a törvény által szabályozott keretek között.

A településen élő gyermekek iskolaidőn kívüli rendezvényekre való eljuttatását az önkormányzat biztosítja pl. versenyekre, báli rendezvényre, a szülőket szülői értekezletre.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

2012. szeptember 01-től nem az önkormányzat fenntartásába került, hanem a Hitgyülekezete vette át az Intézmény fenntartását, az önkormányzat és a szülők egyetértésével.

A „bejárós” gyerekek száma a teljes létszám 30 %-a. Ezek a gyerekek a település külterületén lévő Kauzsay-tanyán élnek, valamint a hozzá közel lévő Újszőlőskertben. Az M3-as autópálya megépülése miatt a tanyán élő családok egy része ide települt át. De a gyerekek erről a településről is Magyra járnak óvodába, iskolába.

Emellett a környező településekről is egyre több gyerek jár a magyi iskolába, óvodába. Iskolabusz segíti őket a tanintézményekbe jutáshoz.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	25	8	32,00
2018	22	8	36,36
2019	24	2	8,33
2020	27	1	3,70
2021	33	0	0,00
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	42	48,28
2018	n.a.	30	35,71
2019	n.a.	7	8,05
2020	n.a.	3	3,09
2021	n.a.	5	5,38
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	14	36
2018	11	22
2019	11	16
2020	7	14
2021	8	14
2022	29	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti adatokból megállapítható, hogy magas a HH, HHH, SNI tanulók aránya a tanköteles populáció tekintetében. Gyermek/tanuló számára biztosított a közoktatási intézményekben a szükséges szakmai szolgáltatások, amely lehetővé teszik, hogy integrálódjanak korosztályukba, ezáltal azonos esélyeik biztosítottak legyenek.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési tanulási magatartási nehézségekkel küzdő gyerekek nevelésével az iskolában szakember foglalkozik pl. 1 fő fejlesztőpedagógus, 1 fő logopédus, 1 fő gyógypedagógus.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	1	50	1	25	0	0	25
2018	n.a.	1	50	1	22	0	0	22
2019	n.a.	1	50	1	24	0	0	24
2020	n.a.	1	50	1	27	0	0	27
2021	n.a.	1	50	1	33	0	0	33
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	8	1	10,88	37,93
2018	0	8	1	10,50	33,33
2019	0	8	1	10,88	37,93
2020	0	8	1	12,13	44,33
2021	0	8	1	11,63	50,54
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	12
2018	11
2019	6
2020	9
2021	12
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Hátrányos megkülönböztetésről és a gyermekek jogellenes elkülönítéséről nincsenek információink. Óvoda és iskolai intézmények, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi, továbbá a családsegítő szolgáltatások és juttatások segítik a hátrányos helyzetbe került és SNI gyermekek, gyermekes családok életkörülményeinek mielőbbi javulását és a gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekek érdekeit és esélyegyenlőségét tartva szem előtt. A szükséges esetekben a gyermekek és tanulók megkapják a szükséges szakmai támogatást. Intézményekben nem szegregált oktatás folyik.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Intézményben a szövegértési és matematikai kompetencia-mérések iskolai átlaga megközelíti az országos átlagokat.

Azonban a hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók eredményei látványosan rosszabbak az iskolai és az országos átlagnál egyaránt. Pozitívként említhető, hogy 2010 óta nyilvántartásba kerülnek a HH és a HHH tanulók kompetencia-méréseken elért eredményei is egyaránt.

Igyekeznek az eltéréseket lecsökkenteni a főállású fejlesztőpedagógus alkalmazásával, aki egyenként foglalkozik a gyermekekkel.

d) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A családok számára jelentős kedvezmény, hogy a három vagy több gyermekesek, a tartósan beteg gyerekeket nevelők, a gyermeküket egyedül nevelők, valamint a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek számára biztosított az ingyenes tankönyvellátás.

A Gyermekjóléti Szolgálat esetében a hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetben illetve rossz szociális körülmények között élő gyermekek és szüleik szociális helyzetének javulásához, ami információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből és eseti gondozásból áll, ami a gyermekek érdekeit, minőségibb életvitelét és fejlődését szolgálják.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	16
2018	n.a.	n.a.	n.a.	8
2019	n.a.	n.a.	n.a.	3
2020	n.a.	n.a.	n.a.	24
2021	n.a.	n.a.	n.a.	31
2022	n.a.	n.a.	n.a.	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyakoriak a hátrányos helyzetű gyermekek iskolai kudarcaik	Felzárkóztatást segítő szolgáltatások fejlesztése
Hátrányos, ill. halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma magas	Pedagógusok képzésébe és továbbképzésébe be kell iktatni olyan modulokat, pl. személyiségfejlesztés, nevelés, amelyek a szülők bevonását segítik.
Tehetséges gyermekek elkallódása.	Ösztöndíj program, Arany János tehetséggondozó programba való jutás
Gyermekek napközbeni felügyelete nem megoldott a szabadidőben	Egész napos Óvoda és Iskolai ellátás, szabadidős programok szervezése.
Veszélyeztetett és védelembe vett kiskorúak száma magas	Biztos kezdet programok létrehozása
Fiatalkorú bűnözés	Bűnmegelőzési programok

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények, a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya, valamint a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíj jogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők és férfiak foglalkoztatottságának aránya egymáshoz közelítő értékeket mutat. A munkanélküliség megoszlása is hasonló képet mutat a nemek között.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	12,02	12,31	12,17%
2018	8	8,6	8,30%
2019	12,26	10,96	11,61%
2020	4,67	5,72	5,20%
2021	5,81	6,21	6,01%
2022	6,35	7,59	6,97%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
	2017	45,68
2018	71,7	60,53
2019	50	52,78
2020	37,5	50
2021	47,22	52,94
2022	65,12	60,71

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	81	11
2018	53	4
2019	72	6
2020	32	3
2021	36	1
2022	43	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Településünkön az elmúlt években kifejezetten a nők esélyegyenlőségének javítását célzó program nem indult. Baktalórántházai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya folyamatos tájékoztatást nyújt a képzési lehetőségekről. A nők részvétele a képzéseken nagymértékben függ az indított tanfolyamok jellemzőitől.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkaerőpiacon az alacsony végzettségűek nehezen kapnak munkát, esélyük a közfoglalkoztatásban realizálódhat. Az elhelyezkedésnél az adott munkakör betöltésére legalkalmasabbakat veszik fel.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők foglalkoztatásához kapcsolódó hátrányos megkülönböztetésről, és az egyenlőbánásmód követelményeinek megsértéséről adattal nem rendelkezünk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket, sőt, magukat a dolgozó vagy nem dolgozó férfiakat is. A gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

Bölcsőde illetve családi napközi nincs a településen. Gyermekek számára biztosított az óvodai és iskolai ellátás. Óvodai nyitva tartás 7 órától 17 óráig biztosított. Iskolában napközi ellátásra 16 óráig van lehetőség.

A munkaidő letöltése a kisgyermekes szülők, a gyermeküket egyedül nevelők számára a családi teendők elvégzéséhez alkalmazkodik (óvodai nyitva tartás, szülői értekezletek stb.)

A kisgyermekesek, a gyermeküket egyedül nevelők és a nagycsaládosok terheinek csökkentése és a közösségi kohézió erősítése érdekében szükségesnek mutatkozik, hogy a község közművelődési intézményei és a szociális rendszer munkatársai, valamint a civil szervezetek összefogásával rendszeres családbarát programok és rendezvények működjenek.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	-
2018	0	n.a.	-
2019	0	n.a.	-
2020	0	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-
2022	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdi meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban, egyéni beszélgetések, látogatások alkalmával, kezdve a szüléstől, szoptatástól a tápláláson gyerekevelésen át. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is. A védőnői hálózat nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat felvételre. Gyermekágyas asszonyokat részletes tájékoztatást kapnak a fogamzásgátlás széleskörű lehetőségéről, szükség esetén segítséget is nőgyógyászhoz való eljutásban.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a nevelési tanácsadók, a rendőri tevékenység egyre jobban összehangolt munkája eredményeként, a védelmi jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

A nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. Ezek a problémák jó része a családban marad.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Nincs információ a krízishelyzetbe kerülő családok számáról, arról, hogy az igénybe vehető szolgáltatások kapacitása megfelel-e a szükségleteknek. Anyaothton, családok átmeneti otthona a településen élők számára nem biztosított.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A települési önkormányzat munkatársai nők. Az önkormányzati 4 fő képviselőből 4 fő nő, a polgármester férfi, a jegyző nő. A nők a helyi közéletben nagyobb számban fordulnak elő, mint a férfiak.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A település életében a nőket érintő problémák felszámolására kezdeményezések akár önkormányzat, akár civil vagy egyházi szervezet részéről nem történtek.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magas az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők száma	képzések, felzárkózást segítő programok szervezése
Gyes, gyed után nem tudnak visszamenni a munka világába.	családbarát munkahelyek biztosítása képzések, átképzések biztosítása
bölcsőde hiánya	bölcsődei férőhelyek biztosítása, családi napközi létrehozása
szűrővizsgálatokra sokan nem mennek el	vizsgálatokra való eljutás megszervezés, biztosítása megfelelő tájékoztatás a szűrővizsgálatok fontosságáról, előadások

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

2022-ben a 65 év feletti lakosok száma 128 volt. A nyugdíjasok között magas az egyszemélyes háztartások száma. Ezen háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegyek alkotják. Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek aránya. Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól.

Az időskorban jellemző megbetegedések – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák – mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	139	159	87,42%
2018	138	161	85,71%
2019	141	148	95,27%
2020	138	141	97,87%
2021	130	126	103,17%
2022	128	139	92,09%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	75	122	197
2018	79	124	203
2019	78	122	200
2020	72	119	191
2021	69	111	180
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	3	0	46	70	0	19	1
2018	3	0	46	68	1	18	1
2019	3	0	45	71	1	16	2
2020	3	0	42	68	1	16	1
2021	3	0	43	63	1	14	1
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az idősek foglalkoztatására hatással vannak az aktív korúakra vonatkozó munkaerő-piaci lehetőségek is, hiszen, ha egy gazdaságban nagy munkaerőigény van, akkor az időseknek is jobb esélyei vannak arra, hogy a nyugdíjuk mellett dolgozzanak.

Az idősek, illetve az idősödő emberek alacsony havi jövedelmükre, nyugdíjukra tekintettel szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet, erre azonban akkor kaphatnak esélyt, ha olyan szaktudással és sok éves szakmai tapasztalattal rendelkeznek, amely az adott munka elvégzéséhez elengedhetetlen.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen		81	53	72	32	36
41-45 év (TS 042)	Fő	12	3	6	4	3	4
	%	14,81%	5,66%	8,33%	12,50%	8,33%	9,30%
46-50 év (TS 043)	Fő	13	7	10	4	7	3
	%	16,05%	13,21%	13,89%	12,50%	19,44%	6,98%
51-55 év (TS 044)	Fő	7	3	8	1	2	3
	%	8,64%	5,66%	11,11%	3,13%	5,56%	6,98%
56-60 év (TS 045)	Fő	8	14	13	3	2	7
	%	9,88%	26,42%	18,06%	9,38%	5,56%	16,28%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	9	4	7	9	10	12
	%	11,11%	7,55%	9,72%	28,13%	27,78%	27,91%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A munkáltatók kész munkaerőt akarnak, és nagyon keveset kívánnak törődés és anyagi értelemben fordítani az alkalmazottaikra. A munkavállalóknak ez által sem motivációja sem lehetősége nincs szervezett fejlesztésbe bekapcsolódni. Különösen a közép és idősebb korosztálynál probléma ez, mert a fiataloknak az iskola elvégzése után még jó néhány évig versenyképes lehet a tudása.

Számos európai államban az oktatás, kultúra, sport, szabadidő, valamint a szociális szolgáltatások területén dolgoznak önkéntes segítők, leggyakrabban a helyi közösség vagy a rászoruló érintettek köréből. Az önkéntes munka így emeli a közszolgáltatások társadalmi megbecsültségét, presztízsét. Az önkéntes segítők számos olyan programban tudnak humán erőforrást biztosítani, amely nem igényli a szakember magas szintű tudását, felkészülését.

Az önkéntes munka hazánkban még nem elterjedt. Az önkéntes munkában hasznosítani lehetne az idős, aktívabb személyek tudását, tapasztalatait. A fizetett munkától való visszavonulás nagyon sok idősödő ember életében okoz törést és megoldást jelentene számukra a foglalkoztatásuk, hasznossá tételük. Másrészt az intézmények szakdolgozóinak leterheltsége is csökkenthető lenne. Az idősebb embereknek a társadalom életében való aktív részvétele minden szereplő számára, önkormányzat, civil szervezetek és az egyén számára is létfontosságú lehet.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

50 év fölöttiek, még ha „eladható szakmával is rendelkeznek” nemigen találnak olyan munkát, ami életkörülményeikhez mérten megfelelő lenne. Az emberek döntő többsége egyáltalán nem rendelkezik információval arról, hogy az idősebb korosztállyal szemben is megvalósulhat diszkrimináció, a jelenséget egyáltalán nem problémaként tartják számon és más védett tulajdonságokkal ellentétben alábecsülik az ilyenfajta megkülönböztetés elleni fellépés fontosságát.

Ezen a területen jellemzően nem élnek az érintettek azon jogukkal, hogy panaszukkal a kompetens szervezethez, hatósághoz forduljanak.

Az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, nehezebben tudnak elhelyezkedni, és hamarabb érik őket a munkahelyi leépítések is.

A településen az önkormányzat nem tud az időseket érintő hátrányos megkülönböztetésről.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Az önkormányzat kötelező feladatákként biztosítja a rászoruló, településen élő idősek számára a szociális alapszolgáltatásokat, továbbá a nem kötelező alapszolgáltatásokhoz való hozzájutást. Az egészségi állapotuk miatt szociális vagy mentális támogatásra szorulóknak szívesen veszik az önkormányzat, vagy a civil szervezetek megkeresését, és veszik igénybe a szolgáltatásokat saját otthonukban. A célcsoport az egészségügyi szakellátást a helyi szakrendelőkben igénybe tudja venni, aki betegsége folytán, vagy mozgásában korlátozott, annak lehetősége van betegszállítót igényelni, vagy a falugondnoki szolgáltatást.

Egészségügyi szakellátás helyben (kórház, sürgősségi ellátás, és fogyatékos személyek rehabilitációja) nem biztosított, az ellátásokat a 20 km-re lévő megyeközpontban, Nyíregyházán a Jósa András Oktatókórházában lehet igénybe venni, de az önkormányzat ingyenesen elszállítja az arra rászorulókat a szakrendelőkbe.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	75	122	197
2018	79	124	203
2019	78	122	200
2020	72	119	191
2021	69	111	180
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	139	0	21	25
2018	138	0	24	28
2019	141	0	21	22
2020	138	0	22	21
2021	130	0	24	21
2022	128	0	23	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Helyben, méhnyak-szűrésre, tüdőszűrésre, cardiovascularis vizsgálata, ingyenesen látásvizsgálatra lehetőség van.

A korcsoport igényeihez mért szolgáltatások keretében biztosított az idős, rászorult emberek folyamatos egészségügyi kontrollja, a szűrő-, és egyéb, orvosi ellátások igénybe vétele szervezett formában.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A településen falugondnoki szolgálat működik 2021. évtől. A falugondnok a településen szervezett kulturális és közművelődési programokra elszállítja az idősebb korosztályt, ezzel megkönnyítve a szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Mivel az önkormányzat saját bevétele minimális, nem tud önállóan kulturális és közművelődési programokat szervezni. Amennyiben pályázat keretében lehetősége van az önkormányzatnak kulturális program megszervezésére, azon az idősebb korosztály is részt tud venni.

c) idősök informatikai jártassága;

Az idősök informatikai jártasságáról nem készült felmérés a községben. Magyon sajnos nincs lehetőség közösségi számítógép használatra. Az anyagi lehetőségek függvényében, a jövőben az önkormányzat egy legalább 3-4 számítógépből álló helységet alakíthatna ki a falu lakossága számára.

Amennyiben ez megvalósulna, az önkormányzat és a középiskolák közötti megállapodás esetén, az 50 óra közösségi munka teljesítése érdekében, a fiatalok részt vehetnének az idősök számítástechnikai ismereteinek bővítésében. Ez több szempontból is előnyös lenne, egyrészt az idősök általában szeretnek fiatalok között lenni, így nemcsak a szürke hétköznapiak lennének az életükben, másrészt kimozdulnának otthonról és érdekes, új dolgokat tanulhatnának.

d) a generációk közötti programok.

Az idősebb korosztály aktívan részt vesz a településen megrendezésre kerülő programokon, azonban a még idősebbek koruk és egészségi állapotuk miatt már nehezen mozdulnak ki az otthonukból.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen hiányoznak az idősek életkorukkal járó sajátos igényeik kielégítését célzó programok. Itt elsősorban az egészségfejlesztéssel összefüggő előadások, alkalmi szűrések megszervezése jelentkezik feladatként. Hangsúlyt kell fektetni a népbetegségek számító vércukorral, vérnyomással és koleszterinnel kapcsolatos betegségek kiszűrésére, de fontos pl. az influenza elleni védőoltás beadása is az idős embereknek.

Magyon 65 év feletti férfiak sokkal rosszabb mortalitási jellemzőkkel bírnak, mint a nők. Ezért a célcsoporton belül ki kell emelni a férfiak egészségmegőrzését szolgáló tevékenységeket. Az idős személyek esetében a megelőzésre is oda kell figyelni, ezért többféle témában szakorvosi előadások megszervezése lenne szükséges. Fontos lenne az idős emberek meggyőzése és ösztönzése a programokon való részvételre, mert így sok hasznos dolgot tudnának meg.

Mindemellett nem csak otthon lennének magányosan, hanem közösségben, és mint tudjuk egy jó beszélgetés, pár kedves szó milyen sokat jelent egy idős, magányos embernek. Ki kell emelni továbbá a rendőrség szerepét, hiszen fel kell hívni az idős egyedül élő személyek figyelmét a trükkös lopásokra. Ezzel talán megelőzhetővé válna az áldozattá válás.

A figyelemfelhívásban a szociális szolgáltató központ munkatársainak nagy szerepe lenne, mivel ők napi kapcsolatban állnak az idős személyekkel. Nem csak a rendőrség által tartott előadással, hanem szórólappal is fel lehetne hívni az idősek figyelmét az óvatosságra.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
kevés a közösségi tér	Nyugdíjasklubok, énekkar létrehozása
foglalkoztatottság hiánya az 55 év feletti korcsoportnál	atipikus foglalkoztatás, közfoglalkoztatás,
szűrővizsgálatokra sokan nem mennek el	vizsgálatokra való eljutás megszervezés, biztosítása
Szellemi aktivitás csökkenése, szellemi leépülés	Közösségi életbe való bevonás,
kulturális intézményekbe való eljutás nehéz	kulturális intézményekbe, múzeumokba, színházakba való eljutás segítése
Számítástechnikai ismeretek hiánya	Számítógépes tanfolyamok szervezése
Bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály, könnyen lehetséges az áldozattá válás	Az idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással, illetve ezek bármilyen halmozódásával él, amely környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	21	29	50
2018	18	28	46
2019	17	27	44
2020	15	27	42
2021	12	26	38
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossg esetén még jelentősebb.

A munka-erőpiacon a leghátrányosabb célcsoportot jelentik a fogyatékkal élők, akiknek elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A községben nincs lehetőség a fogyatékkal élők foglalkoztatására.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Az önkormányzat több, a településen élő hátrányos helyzetben lévő lakosnak biztosít munkát. Fogyatékossgal élő lakos munkavállalás céljából nem kereste meg az önkormányzatot. Megkeresés esetén a lehetőségekhez mérten segítséget nyújt az önkormányzat.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékkal élők foglalkoztatásához kapcsolódó hátrányos megkülönböztetésről, és az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséről adattal, információval nem rendelkezünk.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások biztosítottak a fogyatékkal élők számára is. A településen a fogyatékkal élők önálló életvitelét támogató helyi intézmény, programok, szolgáltatások nem működnek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybe vevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, mint például az alanyi közgyógy ellátásban részesülők körében, de hiteles statisztikai adat, kimutatás ezen vonatkozásban nincs. A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzbeli és természetbeni ellátást és kedvezményt az önkormányzat nem nyújt és erre az ellátásra vonatkozó rendeletünk sincs. A fogyatékkal élő felnőttek legnagyobb részének sokszor egyetlen megélhetési forrása az általában alacsony összegű rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás, illetve plusz juttatásként a feltételek fennállása esetén a fogyatékosági támogatás. A gyermekeket tartós betegségük okán magasabb összegű családi pótlék illeti meg.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen speciális fogyatékosággal rendelkező egyén ellátására nincs lehetőség, azonban az egészségügyi szolgáltatások évről évre bővülnek. A települést körülvevő nagyvárosok kórházaiban lehetőség van rehabilitációs ellátásokra, így az erre szorulóknak el kell járniuk más városokba a kezelésért.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A közintézményekbe való akadálymentes bejutás szinte mindenhol biztosított, jelenleg egy közintézményben (Posta épülete) nem biztosított az akadálymentesítés, az épületen belüli akadálymentes közlekedés még több esetben megoldásra vár, a köztisztviselők és közfoglalkoztatottak minden esetben biztosítják számukra a szolgáltatások elérését ott is, ahol fizikailag ez nehézségekbe ütközik

A jövőben fontos az épületen belüli közlekedés feltételeinek megteremtése minden közintézményben.

Tovább kell lépni a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása terén, valamennyi fogyatékosággal rendelkező személy számára biztosítva a tájékozódás lehetőségét

A gyengén látók, szintévesztők számára érzékelhető nagyságban, formában, színben kell elkészíteni a tájékoztatást szolgáló látványelemeket.

A vakok számára hanggal, tapintható, letapogatható, megfogható elemekkel kell kiépíteni az információs elemeket.

A hallássérültek számára a hangos információkat szöveggel, képekkel, fényvel kell kiegészíteni. Az egészségügyi ellátásban résztvevőknek figyelemmel kell lenni a fogyatékkal élők érzékenységre, törekedni kell a rehabilitáció, a társadalmi beilleszkedés elősegítésére, és arra,

hogy ne erősítsék a betegségtudatot abból kiindulva, hogy a fogyatékoság nem betegség, hanem állapot.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;**

A fogyatékkal élők sajátos igényeire kielégítésére a közszolgáltatás nyújtó intézményeink még nem kellően felkészültek. A jövőben az épületekbe való akadálymentes bejutás biztosítása mellett fontos az épületen belüli közlekedés feltételeinek megteremtése, valamint a mozgáskorlátozott vizesblokkok kialakítása, főképpen az egészségház épületében.

Az információs és a kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása terén is szükséges intézkedéseket tenni. A szociális ellátórendszerrel együttműködve elő kell segíteni, hogy a fogyatékkal élők is részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon. Kulturális és sportprogramokhoz hozzáférésük szükség esetén biztosított.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;**

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betarttatása nehéz feladat a hatóságok előtt, azon vállalkozások, amelyek EU forrásra pályáznak, a nyertes projekt keretében az akadálymentesítést kötelező tevékenységként elvégzik. Ez a tény azt vetíti előre, hogy az előttünk álló évtizedben a vállalkozások fokozatosan, de eleget fognak tudni tenni e kötelezettségüknek.

A nem önkormányzati tulajdonú épületek akadálymentesítettségéről teljes körű információval nem rendelkezünk.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;**

A foglalkoztatottak lakóhelye és munkahelye közötti kapcsolat fontos mutatója – az ingázáson kívül – a munkahelyre való bejárás időtartama, módja, vagyis a közlekedési eszköz. A munkába járó fogyatékos és nem fogyatékos emberek között főleg abban van eltérés, hogy igénybe vesznek-e közlekedési eszközt vagy sem. Érthető, hogy a fogyatékos emberek inkább otthon dolgoznak, ha pedig tehetik, olyan munkahelyet választanak, melyet gyalog is megközelíthetnek.

Nem rendelkeznek fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettséggel a közterületek (utca, járda, park, tér). Mindezek felújítására szükség van, melynek során szándékukban áll gondoskodni a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

A járdák, parkok akadálymentesítése nem biztosított Magyarországon.

- f) fogyatékosággal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosággal élő személyek nappali intézménye, stb.);**

Településen nincs fogyatékosok nappali intézménye. Szociális szolgáltatások rendelkezésre állnak a fogyatékkal élők számára.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).**

A fogyatékos személyek kevésbé tudnak élni jogaikkal, ezért minden módon szükséges a különleges bánásmód és hogy a lehetőségekhez képest előnyben részesüljenek. Ilyen módon érvényesülhet az esélyegyenlőség és a hátrányos megkülönböztetés tilalma.

Ha a fogyatékos személy integrált foglalkoztatás nem valósítható meg, úgy számára a munkához való jogát speciális munkahelyek kialakításával kell biztosítani.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Településünkön jelenleg nincs fogyatékossgal élők igényeiknek kielégítését célzó program.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az önkormányzathoz nem érkezett erre vonatkozó bejelentés.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Rehabilitációs munkahelyek alacsony száma a térségben.	Munkahely tervezés pályázatokkal
Magas a munkanélküliség aránya, ennek oka lehet a helyváltoztatási nehézség és az aluliskolázottság	Mentorprogramok szervezése, rehabilitációs szervezetekkel való kapcsolatfelvétel, munkaügyi központok általi támogatások
Közlekedési nehézségek	Kapaszkodók, rámpák kialakítása, járdák helyreállítása
Elmagányosodás	Programok szervezése, ahol a fogyatékkal élők egymással és egészséges társaikkal megismerkedhetnek, barátságot köthetnek

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egészségügyi szolgáltatások hiánya	Új eszközök beszerzése, orvosok felkutatása és munkahely biztosítása
Szegregátumok növekedése	Szegregátumokban élők felzárkóztatása és a felzárkóztatottak integrálása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Településen kevés civil szervezet van. Hit Gyülekezet fenntartása alatt működik a 8. osztályos Ált. Iskola és Óvoda.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az önkormányzat és az egyházak közti partnerség a közoktatási intézmények működtetésére terjed ki. A Roma Nemzetiségi Önkormányzattal együtt működve segítik egymás munkáit.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Társulás keretein belül ellátott szolgáltatások:

1. Szociális étkeztetés. Az Önkormányzat az étkeztetést egy cégen keresztül biztosítja.
2. Házi segítségnyújtás. Önkormányzat az intézményfenntartó társulás keretében működő Ófehértói Gondozási Központ útján biztosítja.
3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Önkormányzat az intézményfenntartó társulás keretében működő Ófehértói Gondozási Központ útján biztosítja.
4. Falugondnoki Szolgálat
5. Család- és Gyermekjóléti szolgálat

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen egy nemzetiségi Önkormányzat működik. Esélyegyenlőségi tevékenységéről az önkormányzatnak nincs tudomása.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A település fejlődésében, az elszegényedési folyamat lassításában, megállításában, a szociális gazdaság kiépítésében rendkívül fontos szerep hárulna a civil szervezetekre, amely sajnos nincs a településen.

A község elszegényedő, több szempontból hátrányos helyzetű lakosságának száma évről, évre nő, melynek kezelése, a folyamat visszafordítása a jelenleginél sokkal több, sokrétűbb szociális, egészségügyi, oktatási, foglalkoztatási szolgáltatások bevezetését teszi szükségessé, melyek létrehozása, működtetése az önkormányzati, a köznevelési-, és a várható egészségügyi reform végett nagymértékben csak a civil szektor közreműködésével, e tevékenységekre alkalmassá tételével valósulhatna meg.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

For-profit szereplők részvételéről a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában adattal nem rendelkezünk.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésben részt vehetnek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere a helyi esélyegyenlőségi fórum, amelyet az önkormányzat szükségszerűen tart, valamint a személyes egyeztetések és megbeszélések, az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrálnak.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Magy Község Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervének megvalósulásáért az egész helyi társadalom felelősségét, kontroll szerepének tudatosítását kiemelten szükséges kezelni.

Nagyon fontos feladat annak segítése, hogy egyre több ember számára nyíljon meg a lehetőség arra, hogy csak a saját egyéni érdekeit és boldogulását szem előtt tartó fogyasztóból a döntéseiért, a környezetéért, és a közösségért felelősséget vállaló tudatos állampolgárrá váljon.

Az elkészített HEP Magy Község Önkormányzatának honlapján közzétételre kerül, így a Község teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőségi folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegrzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. magas az alacsony iskolázottság az aktív korúak körében (8 Ált. vagy kevesebb) 2. több család esetében a lakhatási körülményeik nem megfelelők 3. alacsony foglalkoztatottsági aránya 4. a mélyszegénységben élők esetében gyakori a rossz egészségi állapot 5. magas a munkanélküliség aránya az aktív korúak körében 6. helyhez kötöttség, mobilitás hiánya 	<ol style="list-style-type: none"> 1. felzárkóztatás, felnőttoktatás, ösztöndíj program 2. lakhatási támogatás, szociális lakások építése 3. foglalkoztatás bővítése: közmunkaprogram 4. ingyenes szűrések, felvilágosító, megelőző programok 5. munka világába való integrálás, tartós munkaszerzés segítése 6. mobilitás erősítése
Gyermekek	<ol style="list-style-type: none"> 1. gyakoriak a hátrányos helyzetű gyermekek iskolai kudarcaik 2. hátrányos, ill. halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma magas 3. tehetséges gyermekek elkallódása 4. gyermeke napközbeni felügyelete nem megoldott a szabadidőben 5. veszélyeztetett és védelembe vett kiskorúak száma magas 6. fiatalok bűnözés 	<ol style="list-style-type: none"> 1. felzárkóztatást segítő szolgáltatások fejlesztése 2. pedagógusok képzésébe és továbbképzésébe be kell iktatni olyan modulokat, pl. személyiségfejlesztés, nevelés, amelyek a szülők bevonását segítik 3. ösztöndíj program, Arany János tehetséggondozó programba való jutás 4. egész napos Óvoda és Iskolai ellátás, szabadidős programok szervezése 5. Biztos kezdet programok létrehozása 6. bűnmegelőzési programok
Idősek	<ol style="list-style-type: none"> 1. kevés a közösségi tér 2. foglalkoztatottság hiánya az 55 év feletti korcsoportnál 3. szűrővizsgálatokra sokan nem mennek el 4. szellemi aktivitás csökkenése, szellemi leépülés 5. kulturális intézményekbe való eljutás nehéz 6. számítástechnikai ismeretek hiánya 	<ol style="list-style-type: none"> 1. nyugdíjasklubok, énekkar létrehozása 2. atipikus foglalkoztatás, közfoglalkoztatás 3. vizsgálatokra való eljutás megszervezés, biztosítása 4. közösségi életbe való bevonás, 5. kulturális intézményekbe, múzeumokba, színházakba való eljutás segítése 6. számítógépes tanfolyamok szervezése

Nők	<ol style="list-style-type: none"> 1. magas az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők száma 2. Gyes, gyed után nem tudnak visszamenni a munka világába 3. bölcsőde hiánya 4. szűrővizsgálatokra sokan nem mennek el 	<ol style="list-style-type: none"> 1. képzések, felzárkózást segítő programok szervezése 2. családbarát munkahelyek biztosítása 3. bölcsődei férőhelyek biztosítása, családi napközi létrehozása 4. vizsgálatokra való eljutás megszervezés, biztosítása, megfelelő tájékoztatás a szűrővizsgálatok fontosságáról, előadások
Fogyatékkal élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. középületek akadálymentesítése és a közszolgáltatásokhoz kapcsolódó egyes webhelyek akadálymentesítése nem minden esetben megoldott 2. nehéz társadalomba való beilleszkedés 3. nehéz a munkába való elhelyezkedés 4. A településen nincs olyan cég, társaság, amely a megváltozott munkaképességű emberek (az érzékszervi- látás-, hallásszervi, - mozgásszervi fogyatékossgal élő emberek) foglalkoztatását (is) felvállalná 	<ol style="list-style-type: none"> 1. - fizikai akadálymentesítés - önkormányzat és az önkormányzat által fenntartott intézmények alkalmazottainak releváns képzése 2. programok szervezésével a beilleszkedés segítése 3. foglalkoztatásba való bevonás támogatása 4. - adatgyűjtés, igényfelmérés - tájékoztatás, kommunikációs kampány a vállalkozások törvényi kötelezettségeiről és az igénybe vehető kedvezményekről. - megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának támogatása
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>		

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége tudatos és partnerségen alapuló intézkedése hatására a javul.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők foglalkoztatási lehetőségei, és életkörülményei tartósan javuljanak, valamint olyan támogatói környezet működtetése, amely erősíti a fiatalok közösséghez és a lakóhelyhez kötődését, a lokálpatriotizmust, és a célcsoport társadalmi szolidaritását.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek családi környezetben való egészséges fejlődésének biztosítását, jó színvonalú szociális és gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások működtetésével. Szabadidős programok szervezését.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a társadalmi szerepvállalás erősítését, az anya- és a családösszetartó szerep támogatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek életkori sajátosságaikból eredő speciális szükségleteinek a kielégítésére, a velük szemben történő szolidáris viselkedésre.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életminőségének javítására, az elszigeteltség csökkentésére

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés megnevezése
0. Település szintű probléma												
1	Munkához segítség	Alacsony foglalkoztatottsági arány	Foglalkoztatás, versenyszférában történő elhelyezkedés elősegítése.	Település Fejlesztési Stratégia	Magyar Nemzeti Fejlesztési Stratégia 2030	A munkaerő-piaci szolgáltatásokat nyújtó civil szervezetek számának, bővítés. Foglalkoztatás bővítése közmunka programmal. Pályázati lehetőségek feltérképezése.	polgármester, családszolgáltató	2028. 12. 31. (vasárnap)	Foglalkoztatottak száma	Pályázati forrásokból, támogatásból	Pályázati forrás bevonása esetén fenntartható 5 évig	Nem releváns
2	Út a munkaerő piacra	Magas a munkanélküliség aránya az aktív munkanélüliek körében	Munkanélküliség csökkentése. A közmunka program hatékonyságának növelése. Felöltött képzés (pl: digitális készségek fejlesztése)	Költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Fejlesztési Stratégia	Munkanélküliség csökkentése aktivitás növelésével. Új munkahelyek kialakításának segítése. Munka és jövedelem biztosítása azok számára, akik a munkaerőpiacon egyáltalán nem tudnak elhelyezkedni. Munka világába integrálás, tartós munkaszerezés segítése.	polgármester, családszolgáltató, jegyző	2028. 12. 31. (vasárnap)	Közmunkaprogramban foglalkoztatottak száma. A nyílt munkaerő piacon elhelyezkedettek száma.	A humán, pénzügyi és technikai feltételek biztosítása pályázással	Pályázati forrás bevonása esetén fenntartható 5 évig	Nem releváns
3	Egészséges életmód, életszemlélet	A különböző korosztályok egészségtudatos életmódra. A sport és a mozgás jótékony hatásainak megtapasztalása. Az egészség és az egészséges életmód megtartása ennek	Szűrővizsgálatok számának, az azokon való részvétel növelése. A szűrővizsgálatok népszerűsítése, figyelemfelhívás azok fontosságára. Egészséges életmódra történő nevelés. Falugondnoki busz	Településfejlesztési stratégia	Magyar Nemzeti Fejlesztési Stratégia	A szűrővizsgálatokon való részvétel növelése. A szűrővizsgálatok népszerűsítése, figyelemfelhívás azok fontosságára. Egészséges életmódra történő nevelés. Vizsgálatokra való	polgármester, jegyző, házi orvos, fogorvos, védőnő.	2028. 12. 31. (vasárnap)	Szűrővizsgálatokon megjelentek száma	Humán, pénzügyi, technikai feltételek biztosítása	fenntartható	nem releváns

4	Szemételep reaktivációja	megoldása az ingyenesen biztosított szűrővizsgálatokon való részvétellel.	biztosítása.	Településfejlesztési stratégia	Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia	Reaktiváció.	Polgármester, jegyző	2028. 12. 31. (vasárnap)	1 db szemételep reaktiválása.	Humán: kivitelező. Pénzügyi: pályázati forrás. Technikai: kivitelező által biztosított.	fenntartható	nem releváns
5	Új óvoda építése	A meglévő óvoda épületének a kapacitása nem megfelelő, plusz helyiségek váltak szükségessé.	Új, 2 csoportszobás óvoda épület építése, berendezések korszerűsítése.	Költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia	2 csoportszobás óvoda kialakítása.	Polgármester, jegyző	2028. 12. 31. (vasárnap)	1 db épület	Humán: kivitelező. Pénzügyi: pályázati forrás. Technikai: kivitelező által biztosított.	Pályázati forrás esetén 5 évig fenntartható.	nem releváns
1	Romák aluliskolázottságának javítása	Magas az alacsony iskolázottság az aktív korúak körében (8 ált. vagy kevesebb)	8 általános vagy annál magasabb iskolai végzettség megszerzése	Költségvetési koncepció	Új roma program	Általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők számának csökkentése korra, nemre való tekintett nélkül. Felzárkóztatás, felhőttoktatás, ösztönző program.	polgármester, jegyző, munkaügyi ügyintéző, pedagógusok	2028. 12. 31. (vasárnap)	Iskolai végzettséget szerzők száma	Az önkormányzat és a képző intézmények adatbázisainak összehangolásával megvalósítható, egyéb pályázati erőforrás	Pályázati forrásból 5 évig fenntartható.	nem releváns
2	Lakhatási körülmények javítása, összkomfortos lakást mindenkinnek	Több család esetében a lakhatási körülmények és higiénias körülmények nem megfelelőek	Életvezetési tanácsadás. Lakhatási körülmények javítása a mindennapi élethez szükséges tisztító és tisztálkodó szerekhez való hozzá jutás elérése.	Településrendezési terv, HESZ, Költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia-2030	Meglévő lakások komfortfokozatának növelése, előre tervezés mérőberendezések (kártyás órák) felszerelése. Lakhatási támogatás,	polgármester, családsegítő, jegyző	2028. 12. 31. (vasárnap)	települési támogatásra benyújtott kérelmek száma	Pályázati forrásból, támogatásból	Pályázati forrás bevonása esetén fenntartható 5 évig	nem releváns

	Egészségi állapot javítása	A mélyszegénységben élők esetében gyakori a rossz egészségi állapot. A szűrővizsgálatokon való részvétel nagyon alacsony, emiatt rossz egészségi állapotban jutnak egészségügyi ellátáshoz.	Költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	szociális lakások felújítása	polgármester, házi orvos, családsegítő, fogorvos, védőnő.	2028. 12. 31. (vasárnap)	A magasabb életkort egészségesebben elérő lakosok száma	A humán, pénzügyi és technikai feltételek biztosítása pályázással	fenntartható	Nem releváns
3	Egészségi állapot javítása	Egészséges életstílus javítása, célcsoport magasabb életkorának elérése, egészségügyi felvilágosítás. Mindenki számára elérhető programok, ingyenes és rendszeres tájékoztatók szervezése, szűrővizsgálatok szervezése.	Költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	szociális lakások felújítása	Következtetések, javaslatok, lehetőségek számbavétele. Tájékoztatók, kapcsolattartás, életminőség javítása, az elhalálozás számának csökkentése. Ingyenes szűrések, felvilágosító, megelőző programok szervezése	2028. 12. 31. (vasárnap)	Közlekedési eszközök jártainak száma	A humán, pénzügyi és technikai feltételek biztosítása pályázással	Pályázati forrás bevonása esetén fenntartható 5 évig	Nem releváns
4	Mobilizálás elősegítése, erősítése	Legáltalában a környező települések, városok elérhetőségének javítása	Település rendezési terv, költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Szükség esetén tárgyalás kezdeményezése a tömegközlekedést biztosító társaságokkal, cégekkel annak érdekében, hogy a munkaidőhöz igazított tömegközlekedési eszközök gyakrabban közlekedjenek a biztosított helyen.	polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Közlekedési eszközök jártainak száma	A humán, pénzügyi és technikai feltételek biztosítása pályázással	Pályázati forrás bevonása esetén fenntartható 5 évig	Nem releváns
5	Bűnmegelőzési programok megvalósítása	Hatékony problémakezelés. Előzetes helyzetfelmérés, családok problémáinak feltérképezése, kialakításához szükséges motiváció tényezők azonosítása	Településfejlesztési Stratégia	Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia	Bűnmegelőzési programok szervezése, valamint hatékony konfliktuskezelő stratégiák elsajátítása gyermekkorban, fiatal felnőttkorban.	rendvédelmi szerverek, szociális szférában dolgozó szakemberek, polgármester, jegyző	2028. 12. 31. (vasárnap)	Szolgáltatásokat igénybe vevők száma, bűncselekmények száma	Humán, pénzügyi, technikai feltételek biztosítása.	folyamatos	nem releváns
1	Gyermekek testi-lelki fejlődésének elősegítése	Gyakoriak a gyermeknél az iskolai kudarcok, a fizikai-szellemi-lelki bántalmazások, amire	Költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	II. A gyermekek esélyegyenlősége	Polgármester, jegyző, családsegítő szolgálat, pedagógus,	2028. 12. 31. (vasárnap)	Az ellátott fejlődést elérő gyermekek száma.	Humán-, pénzügyi és technikai feltételek biztosítása	Fenntartható	Nem releváns

		amik lehetnek családon belüli, vagy oktatási intézményben belüli probléma.	valóban képes, kizárva minden zavaró tényezőt.	Költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	fejlesztése.	pszichológus	2028. 12. 31. (vasárnap)	Kevesebb lesz a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	Humán erőforrás, pályázatok alapján.	fenntartható	Nem releváns
2	Hátrányos helyzet enyhítése	Hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkentése	A halmozott problémákkal küszködő gyermekek mielőbbi kiszűrése, így kevesebb lenne a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű kiskorúak száma.	Költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	A gyermekek helyzetének fokozott figyelemmel kísérése. A felderített problémák kiküszöbölése. Pedagógusok képzésébe és továbbképzésébe be kell iktatni olyan modulokat, mint pl a személyiségfejlesztés, amelyek a szülők bevonását segítik	Polgármester, jegyző, családsegítő, pedagógus	2028. 12. 31. (vasárnap)	Kevesebb lesz a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	Humán erőforrás, pályázatok alapján.	fenntartható	Nem releváns
3	Tehetségdonozó program	Ne legyen hátrány a "hátrány".	A gyermekek tehetséggondozása és a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése. Az általános-, közép- és felsőfokú intézményekben ne növekedjen a hátrányos helyzetű gyermekek száma	Költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Tantárgyi felzárkóztatók, tehetséggondozó foglalkozásokon kívüli a szabadidő hasznos eltöltéséhez különböző szakkörök és tömegsport foglalkozások szervezése. Ösztönj program, mint pl. az Arany János tehetséggondozó programba való jutás.	Polgármester, jegyző, családsegítő, pedagógus, Intézmény vezetők	2028. 12. 31. (vasárnap)	Eredmények, sikerek elérésének száma	humán erőforrás	Programok, pályázatok esetén fenntartható 5 évig.	nem releváns
4	Iskolai, iskolán kívüli programokhoz hozzáférés	Gyermekek napközbeni felügyelete nem megoldott a szabadidőben	A gyermekek képességeinek fejlesztése, felismerése, tehetségek felkarolása, szabadidős kirándulások, táborok programok, szervezése.	Településfejlesztési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	A gyermekek képességeinek fejlesztése, felismerése, tehetségek felkarolása. Egész napos óvoda és iskolai ellátás, szabadidős programok szervezése.	Polgármester, jegyző, családsegítő, pedagógus	2028. 12. 31. (vasárnap)	Napközis táborokban lévő gyermekek száma	Humán, pénzügyi és technikai feltételek biztosítása.	folyamatos	nem releváns
5	Veszélyeztetett gyermekek felzárkóztatása	Veszélyeztetett és védelembe vett kiskorúak száma magas	A nehezen kezelhető gyermekek közösségbe történő beilleszkedésének segítése, hátrányos helyzetben lévő sajátos	Településfejlesztési koncepció, költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Fejlesztést igénylő programok szervezése, gyermekjóléti szolgálattal történő kapcsolatfelvétel.	polgármester, családsegítő	2028. 12. 31. (vasárnap)	A programokban részt vevők száma, felzárkóztató programok esetszáma	Humán, pénzügyi, technikai feltételek biztosítása	Pályázati forrásokkal 5 évig fenntartható	nem releváns

		nevelési igényvel küzdő gyermekek felzárkóztatása			nevelési igényvel küzdő gyermekek felzárkóztatása			Biztos kezdet programok létrehozása.										
III. A nők esélyegyenlősége																		
1	Munkahelyteremtés, atipikus foglalkoztatási formák bevezetése. Az alacsony iskolai végzettségű nők munkába állásának támogatása	Magas az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők száma	Munkahelyteremtés és foglalkoztatás növelése, az oktatás és a képzés területén a hozzáférés esélyének javítása, a jogellenes elkülönítés megelőzése, megszüntetése, a sztereotipikus pályorientáció megváltoztatása	pénzügyi koncepció	Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia	Munkahely biztosítása azok számára, akik a munkaerőpiacon egyáltalán nem tudnak elhelyezkedni. A roma nők iskolai karrierjének sikerességét támogató szolgáltatások bevezetése a tankötelezettség teljes körű teljesítésére, iskolázottsági szintjük emelésére. Képzések, felzárkózási segítő programok szervezése.	polgármester, családszolgálat vezető, pedagógus	2028. 12. 31. (vasárnap)	Foglalkoztatottak száma	Humán és pénzügyi forrás	folyamatos	nem releváns						
2	Munkahely és családegyesítés	A nők gyermekvállalás után nem tudnak visszamenni a munka világába.	Nők segítése, tájékoztatása a lehetőségeikről. Bölcsődéi, óvodai szolgáltatások összehangolása az igényekkel.	Pénzügyi koncepció	Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia	- igényfelmérés - szülői igények felmérése az óvoda nyitvatartási idejére. - óvodavezetői, óvodapedagógusi, szülői igények, összehangolása szülői értekezlet összehívása. - Rugalmas óvodai nyitvatartás megszervezése. - Folyamatos igényfelmérés, szülői és óvoda részéről történő visszacsatolások értékelése. Családbarát munkahelyek biztosítása.	polgármester, családszolgálat vezető	2028. 12. 31. (vasárnap)	foglalkoztatott nők száma	Humán, pénzügyi forrás.	fenntartható	nem releváns						
3	Bölcsődeépítés	Bölcsőde hiánya	Nők munka világába hamarabb történő visszatérése.	Településfejlesztési stratégia	Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia	Bölcsődéi férőhelyek biztosítása.	polgármester, jegyző, házi orvos, családszolgálat vezető,	2028. 12. 31. (vasárnap)	Bölcsőde megépülése	Humán, pénzügyi és technikai feltétel biztosítása	Pályázati forrás esetén fenntartható 5 évig.	nem releváns						

					védőnő.												
IV. Az idősök esélyegyenlősége																	
1	Rendezvények szervezése az idősök részére	Kévs a közösségi tér	Nincs elég program az idősök szabadidejének hasznos eltöltéséhez, az idősök sajátos igényeit kielégítő programok körének bővítése	Költségvetési koncepció	Idősügyi Nemzeti Stratégia	Az idősök elmagányosodásának és befelé fordulásának csökkentése, szabadidő hasznos eltöltése, közösségi kapcsolatok építése. Közösségi tér létrehozása a feladat megvalósítására. Nyugdíjas klubok, énekkar létrehozása.	polgármester, közmuvelődés i szakember	2028. 12. 31. (vasárnap)	A 60 év felettiak részvételi arányának száma	Civil támogatások Önkormányzati támogatás Pályázat igénybevétele	Fenntartható legalább 5 évig	Nem releváns					
2	55 év feletti, tartós munkanélküliek hatékony bevonása a közfoglalkoztatásba	Foglalkoztatottság hiánya az 55 év feletti korcsoportnál	Közfoglalkoztatás rendszerének fenntartása, a foglalkoztatás biztosítása, munkanélküliek számának csökkentése.	Költségvetési stratégia	Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia	Legalább évente egy 6 órás vagy 8 órás foglalkoztatási program. Pályázat benyújtása a foglalkoztatási osztályhoz. Atipikus foglalkoztatás, közfoglalkoztatás. Pályázatfigyelés.	polgármester, családsegítő, jegyző	2028. 12. 31. (vasárnap)	Beadott pályázatok száma. A közfoglalkoztatásba bevont személyek száma	Humán, és pénzügyi feltételek biztosítása.	Pályázat esetén fenntartható 5 évig.	nem releváns					
3	Mindenkit bevonni	Szellemi aktivitás csökkenése, szellemi leépülés	Meggyőző a szellemi leépülést az aktivitás növelésével. Bevonní őket különböző programokba, rendezvényekre. Olyan programok szervezése, amiben aktívan részt vehetnek.	Településfejlesztési stratégia	Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia	Közösségi életbe való bevonás, programok feltérképezése, megszervezése a részvétel elősegítése	polgármester, közmuvelődés i szakember, családsegítő	2028. 12. 31. (vasárnap)	Rendezvényeken, programokon aktív tevékenységet folytatók száma. Demens betegek száma	pénzügyi forrás biztosítása	pályázati forrás esetén fenntartható 5 évig.	nem releváns					
4	Helyi kulturális intézmény fejlesztése	Kulturális intézményekben való eljutás nehéz	Helyi kulturális intézménybe programszervezés, ezáltal nem kell távolabbi településre utazni	Településfejlesztési stratégia	Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia	Közösségi tér kialakítása, az oda történő szállítás megoldása helyben. Kulturális intézményekbe, múzeumokba, színházakba való eljutás segítése	polgármester, jegyző, közmuvelődés i szakember	2028. 12. 31. (vasárnap)	Rendezvényeken való résztvevők száma	humán, pénzügyi, technikai forrás biztosítása.	Pályázati forrás biztosítása esetén fenntartható 5 évig.	nem releváns					
5	Idősök részére számítógépes tanfolyam indítása	Számítástechnikai ismeretek hiánya	Idősök szabadidejének hasznos eltöltése. Informatikai ismeretek megszerzése. Családi kapcsolatok elmélyítésének új lehetőségei	Költségvetési stratégia	Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia	Számítógépes alapok megszerzése, tanulási lehetőségek fejlesztése. Számítógépes tanfolyamok szervezése	polgármester, családsegítő	2028. 12. 31. (vasárnap)	A 60 év felettiak részvételi aránya	pénzügyi, humán és technikai feltételek biztosítása.	Pályázati forrás biztosítása esetén 5 évig fenntartható.	nem releváns					

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Középületek és közterületek további akadálymentesítése	Középületek akadálymentesítése és a közterületek akadálymentesítéséhez kapcsolódó egyes webhelyek akadálymentesítése nem minden esetben megoldott	A mindenki számára fontos közintézmények elérhetőségének, akadálymentességének, az oktatási-nevelési intézmények további akadálymentesítése az integrált nevelés követelményeinek elégtétele végett	Költségvetési stratégia	Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia	Az akadálymentesített területek számának növelése. Fizikai akadálymentesítés, önkormányzat és az önkormányzat által fenntartott intézmények alkalmazottainak releváns képzése.	Polgármester, jegyző	2028. 12. 31. (vasárnap)	Akadálymentes területek száma	pénzügyi forrás biztosítása	Pályázati forrás esetén fenntartható 5 évig.	nem releváns
2	Másság elfogadása a „nem mások” részéről	Nehéz társadalomba való beilleszkedés	A nem fogyatékkal élő személyek részére különböző felvilágosító, ismeretterjesztő programok szervezése fogyatékkal élő személy bevonásával, aki személyes tapasztalatait ismertetheti. Közös programok szervezése, ahol egymásra vannak utalva a fogyatékkal élők és a nem fogyatékkal élők.	Költségvetési stratégia	Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia	Programok szervezésével a beilleszkedés segítése. Óvodás és iskolás korban kifejezetten erősíteni kell a gyerekekben a „másság” elfogadását, a kirekesztés elutasítását.	polgármester, családsegítő, jegyző, pedagógus, közmuvelődési szakember	2028. 12. 31. (vasárnap)	A felülvizsgálat eredményeit összegző dokumentumok száma	humán, pénzügyi, technikai feltételek biztosítása	fenntartható	nem releváns
3	Fogyatékossággal élők foglalkoztatásának javítása	Nehéz a munkába való elhelyezkedés	Ne érezzék magukat kirekesztettnek, számukra legmegfelelőbb munkahely megtalálása, megteremtése.	Költségvetési stratégia	Magyar Nemzeti Felzárkózási Stratégia	Foglalkoztatásba való bevonás támogatása.	polgármester, családsegítő	2028. 12. 31. (vasárnap)	foglalkoztatottak száma	Pénzügyi, humán forrás biztosítása	fenntartható	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

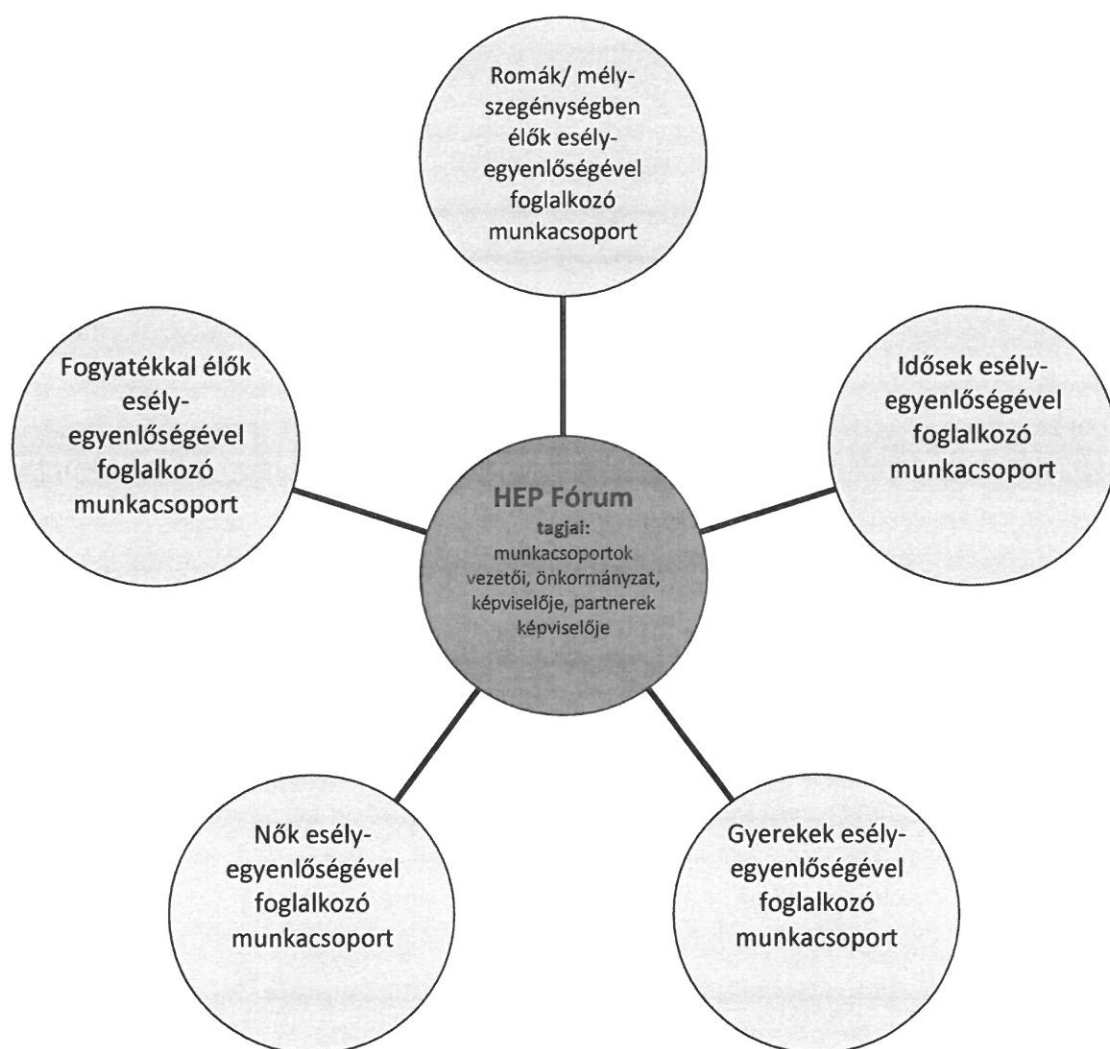
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Magy község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Magy község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Magy, 2023. november ....

Czirják István
polgármester